

Csengersima Község Önkormányzata Képviselő-testülete

4743 Csengersima, Kossuth Lajos utca 62. Tel.: (44) 520-112 Fax: (44) 520-112

Száma: IV/66-12/2024

Előterjesztés

– Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testülete –

Tárgy: Csengersima Község Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának elfogadása a 2024-2029. időszakra vonatkozóan.

Előadó: Magyar Ferenc jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Összhangban az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Csengersima Község Önkormányzata a Helyi Esélyegyenlőségi Programban (a továbbiakban: HEP) rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

A Korm. rendelet értelmében minden települési önkormányzatnak rendelkeznie kell 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal, melyet 2 évente felül kell vizsgálni, az áttekintés kiterjed a lejárt határidejű intézkedések településére és eredményeinek vizsgálatára, ha szükséges, a határidők módosítására, új intézkedések meghozatalára. A felülvizsgálat alapján lehetőség van a helyi esélyegyenlőségi program módosítására, vagy új esélyegyenlőségi program elfogadására.

2013. július 1-jét követően a települési önkormányzat az államháztartás alrendszeréből, az Európai Unió forrásából, illetve a nemzetközi megállapodás alapján finanszírozott egyéb programokból származó, egyedi döntés alapján nyújtott, pályázati úton odaítélt támogatásban csak akkor részesülhet, ha a Törvény rendelkezéseinek megfelelő, hatályos helyi esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

2021. július 1. napját követően az esedékes HEP áttekintés és felülvizsgálat, illetve új HEP elkészítéskor vizsgálni szükséges azt is, hogy a HEP a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutatónak megfelelő-e.

Az önkormányzat vállalta, hogy az elkészült és elfogadott HEP-el összehangolja a település más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működését.

Vállalta továbbá, hogy a HEP elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Csengersima Község Önkormányzata 2018-2023. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programja és a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve lejárt, ezért – jogszabályi megfelelésnek eleget téve – új program és intézkedési terv készült a 2024 – 2029-es időszakra vonatkozóan.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni, valamint az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal az új HEP-et jóváhagyni szíveskedjen.

Csengersima, 2024. november 25.

Tisztelettel,

**/: Kislőrincz József sk. :/
Polgármester**

Határozat-tervezet

Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testületének /2024. (.) Határozata

- Helyi Esélyegyenlőségi Program elfogadása -

A Képviselő- testület

Csengersima Község Önkormányzat Képviselő- testülete az önkormányzat 2024 - 2029. időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programot elfogadja, jóváhagyja.

Csengersima Község Önkormányzat Képviselő- testülete, a Helyi Esélyegyenlőségi Programot a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítéséről és felülvizsgálatáról az egyenlő bánásmódról és az egyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezései és a módszertani útmutató alapján elkészítette. Az új esélyegyenlőségi program a jegyzőkönyv mellékletét képezi.

kmf.

/: Kislőrincz József :/
polgármester

/: Magyar Ferenc :/
jegyző

**Helyi
Esélyegyenlőségi
program**

**Csengersima Község
Önkormányzata**

2024-2029

Tartalom

<u>Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)</u>	3
<u>Bevezetés</u>	3
<u>A település bemutatása</u>	3
<u>Értékeink, küldetésünk</u>	3
<u>Célok</u>	3
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)</u>	5
<u>1. Jogszabályi háttér bemutatása</u>	5
<u>2. Stratégiai környezet bemutatása</u>	5
<u>3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége</u>	7
<u>4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység</u>	9
<u>5. A nők helyzete, esélyegyenlősége</u>	12
<u>6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége</u>	13
<u>7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége</u>	14
<u>8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása</u>	16
<u>9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága</u>	16
<u>A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	17
<u>1. A HEP IT részletei</u>	17
<u>A helyzetelemzés megállapításainak összegzése</u>	17
<u>Jövőképünk</u>	17
<u>Az intézkedési területek részletes kifejtése (kitöltése javasolt, opcionális)</u>	18
<u>2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)</u>	19
<u>3. Megvalósítás</u>	21
<u>3.1 A megvalósítás előkészítése</u>	21
<u>3.2 A megvalósítás folyamata</u>	21
<u>3.3 Monitoring és visszacsatolás</u>	24
<u>3.4 Nyilvánosság</u>	24
<u>3.6 Érvényesülés, módosítás</u>	25
<u>4. Elfogadás módja és dátuma</u>	26

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Csengersima Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	794	bázis év
2019	779	98,11%
2020	784	100,64%
2021	778	99,23%
2022	657	84,45%
2023	629	95,74%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	422	399	821	51,40%	48,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	1,58%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	51	48	99	6,21%	5,85%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	13	13	26	1,58%	1,58%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	281	229	510	34,23%	27,89%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	23	23	46	2,80%	2,80%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	54	86	140	6,58%	10,48%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

3. számú táblázat - Öregedési Index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	147	106	138,68%
2019	147	106	138,68%
2020	143	101	141,58%
2021	140	99	141,41%
2022	141	101	139,60%
2023	142	97	146,39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások		5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)	Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	2,53	2018	-8,86
2019	-26,70	2019	-7,63
2020	-26,87	2020	-11,52
2021	-14,08	2021	-8,96
2022	3,81	2022	-5,08
2023	-57,54	2023	-6,22

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település bemutatása

Csengersima a 49. számú főút mellett keletről elterülő község. Közúti és teherforgalmi határátkelőhely található külterületén. 1981-ben az 1970-es árvízben elpusztult Nagygéc községét a település közigazgatási területéhez csatolták. A település az Észak-alföldi

Régióban, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Csengeri Járásában, a Szatmári-sík kistáj területén található. Délkelet felől északnyugatnak lejtő síkság, melyet különböző mértékben feltöltött elhagyott folyómedrek sűrű hálózata borít. A talajtakaró teljes egészében öntésanyagokon kialakult, talajvízhatás alatt álló réti és lápi talajokból áll. Délen nyers öntéstalajok, északabbra mocsári erdőtalaj uralja a területeket. A mérsékelt hűvös és mérsékelt meleg éghajlati övek határán fekszik a település. Az évi napsütéses órák összege 1970 óra, a csapadék évi 650-670 mm közötti. A terület az észak-alföldi flórajárásba tartozik, jelentősebb potenciális erdőtársulásai a tölgy-kőris-szil liget erdők, a fűzések, valamint a fűz-nyár- és elegyes-liget erdők. Ezek közül idős tölgy, szil és kőris erdő részek még fellelhetők a területen. Környezetében jelentősnek mondható több mint 150 hektáros erdőgazdálkodás alatt álló erdőterület található külterületén. Az erdőterületek közül a Bűr-erdő és Géci-sűrű állományai megyei védelem alatt állnak. A védelemtöbb mint 120 hektárnyi területre terjed ki az idős tölgy, kőris és szil állományok védelmében. Csengersima külterületét élő vízfolyás nem érinti. A Holt-Szamos egyik ágából jóléti tavat alakítottak ki. Ezen kívül mesterséges víztározók és halastavak találhatóak a község környékén melyek a Szamos-Túr-közi zárógát építése során földkitermelést követően lettek kialakítva, illetve a zárógát által lefolyástalanná tett vízfolyásokból alakult ki.

Története

Neve személynévi eredetű: az alapjául szolgáló név a Simon (latin Simeon) személynévből alakult rövidüléssel és – kicsinyítő- becéző képzővel. Az előtag Csenger közelségévelvan kapcsolatban ,s megkülönböztető szerepű. Hivatalosan 1908 óta ez a neve ,de már 1904-ből is van rá adat.

A község a forrásokban 1327-ben tűnik fel, amikor Erzsébet asszony a falu egynegyedét, mint nászhozományt fiának átengedte. A XIII. századból fennmaradt temploma a bizonyossága annak, hogy az első említésnél jóval korábban keletkezhetett. Hajdan Nagy- és Kissima volt, mindkettőt a Mikolai család birtokolta. 1331-ben a Szárazberekai és Simai családok osztottak meg rajta. 1339-ben Szárazberekai Lászlót hamis pénzverésért megégetésre ítélte I.Károly, s birtokait Tamás erdélyi vajdának adományozta. Testvéri azonban megtartották a maguk részét, így 1362-ben az utód nélkül meghalt János vagyonát megszerezték. 1378-ban a Mikolaiak osztottak a maguk részén. 1406-ban elfoglalta tőlük Drágfi és Balk máramarosi vajda, de ismét visszakapták. Ezután egészen a XIX. század közepéig a Mikolaiak maradtak itt a fő birtokosok. A XVIII. században bitokot szereztek a Mikolai család leányutódai révén Korda, Szodorai, Gáspár, Mándi és Szirmai családok is. A XIX. század közepéig ugyanők voltak a tulajdonosai, később nagy része a Korda utódoké lett. A települést a Rákóczi-szabadságharc, az 1709. évi pestisjárvány és az 1717. évi tatár betörés szinte elnéptelenítette, lakói a közeli rozsályi és szatmári várban kerestek menedéket.

A XX. század elején Vécsey Aurélnak és Pap Kálmánnak volt itt jelentősebb földbirtoka. Az 1911-1913. évi névtárak szerint 422 református és 72 más vallású lakója volt.

Csengersima az 1860-as években közigazgatásilag a Szamosközi, az 1870-es évektől a Fehérgyarmati II., a XX. században előbb a Csengeri, majd 1969-től a mátészalkai járáshoz tartozott. Jelenleg Mátészalka városkörnyékének része. Az 1920-as években körjegyzőségi székhely volt, hozzátartozott Csegöld, Nagygéc. 1971-től nagyközségi közös tanács társközsége, tanácsának székhelye Csenger, társközsége Szamosangyalos, Szamosbecs, Szamostatárfalva, Komlódtótfalu, Nagygéc majd 1973-tól Csengerújfalva volt. Az 1970. évi árvízben szinte teljesen romba dőlt Nagygécet 1981. december 31-én hivatalosan Csengersimához csatolták. 1989-től Csenger város

tanácsához tartozott Csengerújfaluvál, Komlódtótfaluvál, Szamosangyalossal, Szamosbeccsel, Szamostatárfalvával együtt.

Az 1990-es önkormányzati választást követően a település önálló polgármesteri hivatalt hozott létre kiválva a Csenger Városi Közös Tanácsból. A rendszerváltás óta Kovács Balázs (1990-1994), Dr. Bányász Attila (1994-1997), Költő Zoltán (1998-2014), Kislőrincz József (2014-napjainkig) polgármesterek irányításával a településen számos fejlesztés megvalósult.

1993-ban kiépült a vezetékes telefonhálózat, ezzel a település minden házában elérhető lett a telekommunikáció első lépcsője. 1994-ben kiépült a vezetékes gázhálózat, mindenki számára biztonságos és akkor még olcsó energiahordozót nyújtva. 1997-ben Csengersima székhellyel Szamosbecs község csatlakozásával körjegyzőség alakult az igazgatási feladatok ellátására, melyhez 2000-ben csatlakozott Komlódtótfalu község. 2013-ban a közigazgatás újjászervezésével hét települést magába foglaló Csengeri Közös Önkormányzati Hivatal alakult, melynek kirendeltsége működik a faluban.

1999-ben a Simai-tó csatorna partfalvédelmében megmenekült műemlék templom a leomlástól, mely a millenium évében a műemlékvédelem irányításával teljes rekonstrukcióra került.

2000 évben kerékpárút épült a határtól az árvízvédelmi töltésig és a település főutcáján. 2001 évben a községben kiépült a három települést ellátó (Csengersima, Szamosbecs, Szamostatárfalva) szennyvízhálózat kisnyomású kényszer áramoltatású hálózattal Csengersima határában megépült BIOVAC tisztítóművel. Ezt követően a Határszél Kht. kiépítette csengersimai központtal a három települést lefedő kábel televízió hálózatot, melyen ma már széles sávú internet szolgáltatás is elérhető minden lakásban. 2001-ben a polgármesteri hivatal új épületbe költözött. 2000. évben az önkormányzat bérlakás programot indított, melynek keretében három lépcsőnek, három épületben 14 bérlakás épült fel pályázati forrásból. 2006.évben az idősek otthona felújított épületbe költözött a régi református iskolából az egyházi kárpótlásnak köszönhetően.

Az 1910 óta létező 8 osztályos általános iskola, mely az 1970-es árvíz után felépült két szintes épületben található, 2006 évben Gacsály községgel körzeti ellátást biztosító intézményt alakított és felvette Kölcsény Ferenc nevét. 2006. évben az iskola tornateremmel és két új tanteremmel bővült megyei támogatással.

2010. évben a Belügyminisztérium támogatásával az óvoda, 2011. évben az Európai Unió támogatásával a körzeti orvosi rendelő került teljes felújításra. 2011. évben közös magyar-román pályázat elnyerésével zöldség-gyümölcs kis- és nagybani piac épül a község határában. Az elmúlt öt évben településen két társadalmi civil szervezet is megerősödött, melyek a település és Nagygéc hagyományainak ápolását és a település társadalmi életének felvirágozását tűzték ki célul.

2011. évben a Csengersimáért Közhasznú Egyesület és a Római Katolikus Egyházközség együttműködésével közösségi ház jön létre és új katolikus kápolna épül községünkben. 2014-ben az új választást követően napjainkig Kislőrincz József polgármester úr számos újításokra, fejlődésekre, és szórakoztatásra tett szert. Pl.: Minden évben jótékonysági bál szervezése, foci csapat létrehozása akik nagy fejlődéseket értek el egy kis faluhoz képest, családi napok, gyereknapok szervezése emellett a szórakozások mellett kerékpárút javítása, csatornázás, Önkormányzati épületek renoválása, frissítése, szegény illetve beteg emberek támogatása,tej és sajt gyártása amelyet a falubelieknek időként osztogattak.

A település fejlődése felgyorsult az elmúlt évtizedekben, mely a széleskörű társadalmi összefogásnak volt köszönhető és a határon átnyúló, mindig is élő kapcsolatok előnyeinek kihasználásából építkezett a helyi hagyományokra és erősségekre építve.

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Csengersima Község Önkormányzat elkötelezett az egyenlő esélyek biztosítása iránt, minden polgára számára lehetővé kívánja tenni, hogy megkülönböztetés nélkül dolgozhassanak, tanulhassanak és élhessenek a településen, és lehetőségeihez mértén megtesz mindent annak érdekében, hogy megakadályozza bárki áldozattá válását.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Csengersima Község Önkormányzat település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Csengersima település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
Idősgügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Foglalkoztatásügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózási politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózási politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebtv. 31. § (2) bekezdése értelmében a **programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Csengersima község Helyi Esélyegyenlőségi Programja az alábbi koncepciókkal, tervekkel, programokkal összhangban készült :

- **Költségvetési koncepció** – az államháztartásról szóló 2011.évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester április 30-áig terjeszti a képviselő testület elé, melyet az Önkormányzat hagy jóvá.
- **Településrendezési terv** – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997.évi LXXVIII.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat- a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.
- **Gazdasági program** – a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. Törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melyek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- **Településszerkezeti terv** – Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési önkormányzatának legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondolkodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondolkodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

- **Településfejlesztési koncepció** – az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységét, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait, meghatározza a fejlesztési célokat, azok finanszírozási módját, továbbá a megvalósítás és fenntartás módját is összefüggéseiben kezeli.
- Az Ecsedi Báthori István Református Általános Iskola és Gimnázium Csengersimai Tagiskolája és a Csengersimai Hétszínvirág Napközi Otthonos Óvoda és Mini Bölcsőde Intézményi Minőségirányítási Programja
- Közoktatási feladatellátási, intézményhálózat működtetési és fejlesztési terv
- 8/2006.(V.30.) rendelet
- Csengersima község Szabályozási Tervének elfogadtatásáról és a Helyi Építési Szabályzat megállapításáról
- Határon átnyúló pályázatok segítségével számos fejlesztést valósítanak meg a településen

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Csengersima a Csengeri Többcélú Kistérségi Társulás tagja. Az esélyegyenlőségi tervezés segíti a térség területfejlesztési koncepciója fő célkitűzéseinek megvalósítását, amely elsősorban a foglalkoztatási helyzetre, a gazdasági és oktatási, szociális és gyermekvédelmi területek célkitűzéseinek megvalósításához járul hozzá. A térségben élők életminőségének javítása, az életszínvonal növelése a foglalkoztatottság szint emelésén és a megújulásra kész helyi közösségeken keresztül.

- Életszínvonal, munkavállalás helyi feltételeinek javítása, a településen munkahely-termelési kezdeményezések támogatása.
- Fiatalok lakosság problémáinak felkarolása és kezelés
- Szociális gondoskodás- a rászoruló rétegek számára (idősek, felnőtt fogyatékosok ellátása)
- Közbiztonság, bűnmegelőzés
- Ezek olyan átfogó célok, amelyek a kistérségi és a helyi szereplő által megvalósítandó fejlesztési tevékenységek számára is hosszú távon irányt mutatnak.

- Községek működése, azok szerepe, részvétele a különböző programokban.

Egyéb társulási kapcsolódások, melyek az esélyegyenlőség területéhez köthetők :

- Csenger Kistérségi helyzetelemzése
- Csenger Többcélú Kistérségi Társulás Köznevelési Esélyegyenlőségi Programja
- Észak-alföldi Régió Csenger Többcélú Kistérségi Társulás Köznevelési Intézkedési Terve

Ezen dokumentumok a <http://csengertkt.hu/> oldalról, a dokumentumok közül letölthetők.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat számára a koherens esélytervhez szükséges információk rendelkezésre állnak. A helyzetelemzéshez a Csengeri Közös Önkormányzati Hivataltól kapott kitöltött adatlapokat (intézményi adatnyilvántartások) használtuk. Információt gyűjtöttünk a Hivatal munkatársaival, a célterületen dolgozókkal, illetve a helyi lakosokkal folytatott személyes beszélgetéseken, valamint telefonos érdeklődés útján. Fő adatforrásként a TelR rendszert alkalmaztuk. A település egészségügyi helyzetére vonatkozó adatok illetve nyilvántartások a védőnőtől és a háziorvosi praxis vezetőjétől származnak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	39,63	39,25
2019	39,43	27,27
2020	40,22	35,74
2021	40,68	29,34
2022	40,73	27,84
2023	n.a.	n.a.

Forrás: TelR, KSH Tstar

A mélyszegénységgel kapcsolatos vizsgálatok az egyén illetve háztartás jövedelmi helyzetének értékelésén alapulnak. A rendelkezésünkre álló adatok alapján elsősorban a munkanélküliség, a szociális rászorultság, az idősök, gyermekek helyzete, a lakhatási viszonyok és az iskolai végzettségek figyelembe vételével készítettünk elemzéseket. A lakosság jövedelmi viszonyairól megközelítőleg van megfelelő adatunk, ezek a lakásfenntartási támogatás, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, aktív korúak ellátásának igénylésein alapulnak. Csengersima hátrányos helyzetű település, mivel a munkaképes korú lakosság jelentős része csupán alkalmi vagy idegymunkával tudja jövedelmét kiegészíteni vagy megszerezni. Sokat javított a helyzeten a Start közmunkaprogram, ami az év nagyobb részében tervezhető jövedelemmel látta el a családokat. Nem mellékesen a program a munka világába való visszatérést is elősegíti. A program hátránya ugyanakkor, hogy az alacsony jövedelemmel rendelkező családokban az év eleji téli hónapokban nem tud a program eddigi menete miatt segítséget nyújtani a rászorultak nagyobb részének. Hogy mekkora jövedelemből lehet megélni egy-egy településen, ennek megítélése, mint „ kategória ” behatárolása országtól függően más és más.

Magyarországon a 422.100 forintos átlag havi jövedelem, ami az egy fő, a két fő, 3,4, vagy ennél nagyobb családok esetére is vonatkoztatott átlagos mutató. Az ennél kevesebb jövedelemmel rendelkezőket nevezhetjük szegényeknek. Ez a réteg a népesség 30-35%-át teszi ki. A szociál- és helyi településpolitika képtelen eltartani a mélyszegénységben élőket. A mélyszegénység határát a minimál nyugdíj 28.500 forintos havi értéke alatti jövedelműeknél húzzák meg.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Az elmúlt évek adatait összevetve elmondható, hogy Csengersimán csökkenő tendenciát mutat az aktív korúak körében az álláskereső aránya, mely 2012-ben 9%-ot jelentett. Azonban ez az arány 46 főt érint, közülük is főként a nőket és a 36-40 év közötti korosztályt, a számok tükrében településünkön ezen csoportok foglalkoztatása a leginkább problémás. A tartós munkanélküliek csoportját tekintve sajnálatos tény, hogy az álláskereső több mint fele tartós munkanélküli.

Csengersimában az aktív korú lakosság jelentős része (10-15%) közfoglalkoztatásban vesz részt. Az aktív korú lakosság 10%-a semmilyen foglalkoztatásban nem bevonható egészségügyi és mentálhigiénés problémái miatt. Csengersimában a foglalkoztatást az önkormányzat és a vállalkozások biztosítják. Az önkormányzat társulásban fenntartott intézményei által szakképzett munkavállalók számára biztosít munkát. Szakképzetlenként csak takarítót alkalmaz, a közeljövőben már ez is szakképzéshez lesz kötve.

Szakképzetleneket az önkormányzat a munkaügyi központ kirendeltsége által biztosított támogatások kihasználásával, mint a különböző közfoglalkoztatási programok, foglalkoztat. Ezekben idén közel 54 embert foglalkoztattunk, a szám évről évre növekedett a válság alatt indított egyre nagyobb arányú és támogatottságú közfoglalkoztatási programoknak hála. Ezek a munkavállalók a kisegítő tevékenységben (konyhalány, ebédhordó) kívül jövedelemtermelő és mintaprogramok megvalósításában vettek részt (belvíz, elvezető árkok karban tartása, utak padkáinak és zöldfelületeinek karbantartása, mezőgazdasági zöldség és gyümölcstermelés, kazánprogram – intézményfűtés). A közfoglalkoztatási programokhoz képzési programokat is kapcsoltunk, főként mezőgazdasági téren (gyümölcs és zöldségkertész). A foglalkoztatás új színfoltja lehet a településen 2012 és 2013-ban alakult két szociális szövetkezet (7 és 12 taggal), ezek munkáját az önkormányzat is segíti.

Az önkormányzat az egyházakkal és a civil szervezetekkel is igyekszik minél több munkahelyet teremteni segítve ezek kezdeményezéseit. Területet biztosít fejlesztésekhez, támogatja szakmailag és alkalom adtán munkaerővel is fejlesztő munkájukat.

A Református Egyházközség ifjúsági szálláshelyet hoz létre, a Csengersimáért Közhasznú Egyesület IKSZT épületet a fiatal vállalkozóknak helyet biztosítva és két munkahelyet teremtve. A Csengersimáért Közhasznú Egyesület ifjúsági szállást is magában foglaló erdei iskola építését kezdi el bemutató állattartó tanyával. Ez további munkahelyeket és szolgáltatási igényt fog teremteni.

Az önkormányzat brikettáló üzemét létesít a közeljövőben, már elnyert pályázattal további munkahelyeket teremtve.

Érdekes tapasztalat, hogy a közfoglalkoztatási programokból elfogyott a felvehető szakképzett munkaerő a faluból, és a szakképzetleneket is éppen csak tudunk felvenni, mivel a munkahelyi szabályok be nem tartása miatt 5 ember munkaviszonyát meg kellett szüntetnünk. Ezek oka mentálhigiénés és szocializációs problémák voltak.

A versenyszektorban szakképzettként helyi építésű vállalkozó építőipari végzettségű munkavállalókat (főként idénymunkában 5-10 fő), valamint a kereskedelmi dolgozókat foglalkoztatnak nagyobb számban (kb. 20-30 fő), szakképzetleneket (főként romákat) az építőiparban tudnak foglalkoztatni. A település határában működő szarvasmarha telepen néhány szakképzett állatgondozót és agrármérnököt foglalkoztatnak (az ott dolgozók kb. fele a településről, kerül ki 10-15 fő). A csengeri Cipőgyár és társcegei a településről szakképzett és szakképzetlen munkavállalókat is felvesznek szinte folyamatosan. A

szakképzetleneket képzésbe vonják be, cipőipari munkásokat képezve, valamint nyelvi képzést (német) lehetővé téve. A szalag melletti nehéz és monoton, feszített tempójú, teljesítménybérezett és fegyelmet követelő munka miatt nagyarányú a lemorzsolódás. Ugyanakkor a településről több közép és alsóvezető is ki nevelődött az üzemekben, esetenként átképzés után.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	3,26	6,40	4,83%
2019	4,29	3,95	4,12%
2020	5,75	5,90	5,83%
2021	5,99	5,28	5,64%
2022	4,82	2,62	3,72%
2023	5,28	4,63	4,96%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	26	23	34	33	22	28
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	6,00	5,00	6,00	3,00	0,00	0,00
	%	23,08%	21,74%	17,65%	9,09%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	2,00	4,00	8,00	6,00	2,00	3,00
	%	7,69%	17,39%	23,53%	18,18%	9,09%	10,71%
26-30 év (TS 039)	Fő	2,00	0,00	3,00	1,00	2,00	0,00
	%	7,69%	0,00%	8,82%	3,03%	9,09%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	2,00	0,00	7,00	3,00	0,00	3,00
	%	7,69%	0,00%	20,59%	9,09%	0,00%	10,71%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	1,00	1,00	1,00	5,00	4,00
	%	7,69%	4,35%	2,94%	3,03%	22,73%	14,29%
41-45 év (TS 042)	Fő	2,00	2,00	0,00	2,00	2,00	3,00
	%	7,69%	8,70%	0,00%	6,06%	9,09%	10,71%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	3,00	1,00	4,00	0,00	2,00
	%	11,54%	13,04%	2,94%	12,12%	0,00%	7,14%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	3,00	2,00	3,00	3,00	4,00
	%	7,69%	13,04%	5,88%	9,09%	13,64%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	3,00	4,00	7,00	6,00	5,00
	%	15,38%	13,04%	11,76%	21,21%	27,27%	17,86%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	2,00	2,00	3,00	2,00	4,00
	%	3,85%	8,70%	5,88%	9,09%	9,09%	14,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresőök aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	34,62	55,56
2019	39,13	55,56
2020	44,12	60,00
2021	60,61	45,00
2022	63,64	35,71
2023	50,00	35,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

A csengersimai népesség iskolázottságát tekintve a 2023-as népszámlálási adatokból megállapítható, hogy 20% nem rendelkezik általános végzettséggel. A regisztrált munkanélküliek csoportján belül az utóbbi években a 8 általános végzettséget megszerzők aránya nőtt, ez azonban az álláskeresők számának csökkenését is figyelembe véve még mindig magas számot takar: a 8 általános végzettségűek száma valójában csökkenő tendenciájú. A regisztrált munkanélküliek körében a 8 általánosnál magasabb iskola végzettségűek száma és aránya sajnos egyaránt csökken, mely ugyancsak csökkenteni a foglalkoztatás esélyeit. Az alacsony iskola végzettségűek számára a közfoglalkoztatás, a mezőgazdasági idénymunkák, az építőipari segédmunkák időszakosan és a településen lévő állattenyésztő telep, esetleg a 7 km-re lévő és alacsony fizetéssel.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

Csengersimában a közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépést jelentősen megkönnyítette a 2023-ban Csengerben megkezdődött börtön építése és a közeljövőben történő átadása. Már 2023-ban elkezdtek az emberek foglalkoztatását, átképzését, mely az itteni viszonyokhoz képest nagyon jó fizetést, megélhetést biztosít a dolgozni vágyó csengersimai lakosok számára. Sokan éltek is a lehetőséggel.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	26	1	3,85%	8	30,77%	17	65,38%
2019	23	2	8,70%	7	30,43%	14	60,87%
2020	34	2	5,88%	9	26,47%	23	67,65%
2021	33	3	9,09%	13	39,39%	17	51,52%
2022	22	2	9,09%	9	40,91%	11	50,00%
2023	28	4	14,29%	9	32,14%	15	53,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A képzetlen vagy alacsonyan képzett, illetve a munkaerő piacon nem megfelelő végzettséggel (képzettség) rendelkező állás keresők részére az önkormányzat közmunka keretében biztosít munkát és megélhetést főként, 200 családból 62 részére.

Idén közel 54 embert foglalkoztattunk, a szám évről évre növekedett a válság alatt indított egyre nagyobb arányú és támogatottságú közfoglalkoztatási programoknak hála. Ezek a munkavállalók a kisegítő tevékenységeken (konyhalány, ebédhordó) kívül jövedelemtermelő és mintaprogramok megvalósításában vettek részt (belvíz elvezető árkok karban tartása, utak padkáinak és zöldfelületeinek karbantartása, mezőgazdasági zöldség és gyümölcsstermelés, kazánprogram-intézmény fűtés). A közfoglalkoztatási programokhoz képzési programokat is kapcsoltunk, főként mezőgazdasági téren (gyümölcs és zöldségkertész). A közfoglalkoztatási programban 1 brigádvezető 1 adminisztrátor a polgármester irányutatása alapján, az alpolgármester napi irányításával zöldségkertet készítettek és gondozták, gyümölcsös felújítását végezték, belvíz elvezető árkokat javítottak és karbantartottak, járdákat és utakat javítottak és karbantartottak. Érdekes tapasztalat, hogy a közfoglalkoztatási programokból elfogyott a felvehető szakképzett munkaerő a faluból, és a szakképzetleneket is éppen csak tudunk felvenni, mivel a munkahelyi szabályok be nem tartása miatt 5 ember munkaviszonyát meg kellett szüntetnünk. Ezek oka mentálhigiénés és szocializációs problémák voltak.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	73	70
2019	73	56
2020	72	56
2021	62	56
2022	62	58
2023	61	59

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településről Csenger és Fehérgyarmat busz járatokkal valamint közúton jól megközelíthető. Csengerben a cipőgyártással összefüggésben 2014-ben új munkalehetőségek adódtak. A 2023- ban kezdődött Csengerben található börtön építése és 2024 szeptemberében megnyitó börtön egységben rengeteg munkalehetőség adódott, mely lehetőséggel nagyon sok ember élt , köztük csengersimai lakosok is. Csengersimában az állattenyésztés ad munkalehetőséget. 2021-ben átadott kisvágóhíd 11 hónapon keresztül 19 ember foglalkoztatását biztosította, azóta is 2 embernek biztosít állandó munkahelyet. A munkaerő célirányos képzése lehetőséget fog teremteni az elsődleges munkaerő piacon történő elhelyezkedésre. A településen folyamatban lévő beruházás (erdei iskola tanya, ifjúsági szálláshely, brikett és pellet előállító üzem kialakítása) folyamatban van, ami munkahelyeket teremthet az elsődleges munkaerőpiacon.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

Képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésünk biztosított a Munkaügyi Központ által szervezett vagy irányított tanfolyamokon. A közfoglalkoztatási programhoz 2023-ban képzés kapcsolódik, amely meglévő képességeket fog tovább fejleszteni. Elhelyezkedési esélyeiket kis mértékben növeli, de vállalkozóvá válásukat, kiegészítő jövedelem szerzésének lehetőségét segítheti. Szociális szövetkezet alakult 2022-ben és 2023-ban is a településen, a környező településeken lakók közreműködésével. Ezek segítségével adhatnak a hátrányos helyzetű munkavállalóknak is elhelyezkedésükre.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	26	6
2019	23	4
2020	34	6
2021	33	1
2022	22	0
2023	28	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

A Foglalkoztatási Központon kívül az LHH-s Kiút program, valamint IKSZT szolgáltatásai érhetőek el a településen. Az IKSZT-ben információs pont és tematikus programok szervezése nyújt segítséget a Csengersimáért Közhasznú Egyesületen keresztül.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A helyben foglalkoztatás esélye a képzést követően is kevés eséllyel kecsegtet a társulásban működtetett intézményeknél. A településen működő önkormányzati fenntartású intézmények a településen létező igények kiegészítésére jelenleg elegendő kapacitással működnek és a kapacitáshoz előírt szakmai létszámmal működnek. A foglalkoztatotti létszám növelése ezekben az intézményekben csak új szolgáltatások bevezetésével képzelhető el a jelen társadalmi folyamatok között.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A településen hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén nincs.

- i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

A digitális ismeretek hozzáférése, az Integrált Községi Szolgáltató Tér épületében van lehetőség, ahol az ott dolgozók készséggel állnak rendelkezésre az alap digitális ismeretek megszerzésében.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

a) igényelt, illetve megállapított támogatások összege, száma stb.

A szociális ellátások igénybe vételének aránya megmutatja, hogy az aktív korú lakosság foglalkoztatottság tekintetében rossz helyzetben van. A szociális ellátás feltételeinek biztosítása az állam központi szerveinek és a helyi önkormányzatoknak a feladata. (a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és Csengersima Község Önkormányzat 1/2004. (II.01.) rendelete. A szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetben nyújtott ellátásokról és a személyes gondoskodást nyújtó ellátási formákról, valamint azok igénybevételének módjáról). A szociális ellátások a rászorultság mértékétől és okától függően vehetők igénybe. A juttatások azokat a hátrányokat igyekeznek kiküszöbölni, kompenzálni, amelyek az adott személyt helyzetéből adódóan sújtják. A települési önkormányzat a szociális helyzetük és rászorultságuk alapján a polgárokat pénzbeli, vagy természetbeni ellátásban részesíti. Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerőpiac helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Aktív korúak ellátása történhet a) rendszeres szociális segély b) foglalkoztatást helyettesítő támogatás c) közfoglalkoztatás biztosításával. Aktív korúak ellátása (2023. december 31-ei állapot szerint) : rendszeres szociális segély 31 fő részére lett megállapítva, ebből 5 fő egészségkárosodott, 5 fő 55 év feletti, illetőleg a rá irányadó nyugdíjkorhatárt öt éven belül betölti, 8 fő pedig 14 év alatti gyermeket nevel, a segélyre fordított összeg 354 e Ft. Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban év elején 30 fő, de március elsejével átkerült a Járáshoz. A tárgyév folyamán 68 fő részére került megszüntetésre a támogatás, akiknek többsége az önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatásban vett részt. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogos 40 fő év elején, míg év végén 552 fő részesült támogatásban, a támogatásra kifizetett összeg: 10.973 e Ft. Óvodáztatási támogatásra vonatkozó igényt 21 fő nyújtotta be, ebből elutasításra került 0 fő, a támogatásra kifizetett összeg: 210 e Ft. A fenntartó önkormányzat a lakhatás feltételeinek biztosítására lakásfenntartási (LFT) támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásokhoz. Lakásfenntartási támogatásra 141 fő volt jogosult, a részükre megállapított támogatás összege: 2.178 e Ft. Természetbeni juttatások közül Csengersima községében, 2 esetben kellett köztemetéssel kapcsolatos költségeket fizetnie nem kellett biztosítani az önkormányzatnak. Az ápolási díjat, a közgyógyellátást, illetve az időskorúak járadékát 2013. január 1-től a csengeri Járási Hivatalnál igényelhetik a törvényben előírt feltételeknek megfelelő lakosok. Az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultságot szintén a csengeri Járási Hivatal állapítja meg. Átmeneti segély 6 fő részére lett megállapítva 70 e Ft támogatási összegben. Az átmeneti segélyek alacsony száma jelzi, önkormányzatunk igen szűkös anyagi helyzetét is. Temetési segélyben 2 fő részesült a 2023-as évben, a temetési segélyre fordított összeg 400 e Ft.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	26	4,81%	4	15,38%
2019	23	4,37%	5	21,74%
2020	34	6,30%	8	23,53%
2021	33	6,12%	2	6,06%
2022	22	5,30%	4	18,18%
2023	28	7,18%	10	35,71%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	6	23,08%	11	42,81%	10	38,46%
2019	9	39,13%	6	27,87%	14	60,87%
2020	15	44,12%	16	48,44%	23	67,65%
2021	20	60,61%	20	60,55%	22	66,67%
2022	7	31,82%	14	65,45%	11	50,00%
2023	9	32,14%	9	30,79%	19	67,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	0
2019	0
2020	0
2021	1
2022	1
2023	2

Forrás: TeIR, KSH

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány y (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	303	0	0,00	63,04	83,50	92,74
2019	303	0	0,00	63,04	83,83	93,40
2020	303	0	0,00	63,04	83,83	93,40
2021	303	0	0,00	63,04	83,83	93,40
2022	302	0	0,00	49,67	84,77	92,72
2023	302	0	0,00	49,67	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat 3 egymást követő bérlakás programban vett részt, melynek keretében szociális bérlakás állománya 2001 és 2006 között növekedett. 2001-ben egy orvosi szolgálati bérlakással rendelkezett, 2001-ben 4 db 50-80 m² alapterületű 2-4 szoba + konyha szociális bérlakást hozott létre. 2003-ban 6 db 60m²-es 2 szoba + konyha szociális bérlakást épített és végül 2006-ban 4 db 50-60 m² alapterületű 2-3 szoba + konyha kialakítású szociális bérlakást épített az önkormányzat. 2022-ben átadásra került további 2 bérlakás, az önkormányzat vett 2 családi házat és ezek felújításra kerültek. A községben mindig van 2-3 kiadó ház, amit akár hosszabb távra is bérbe tudnak venni a lakással nem rendelkezők piaci feltételek mellett.

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány <i>opcionális (önkormányzati adatok)</i>							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2018	303	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	303	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	303	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	303	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	302	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	302	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) szociális lakhatás

2001-ben 4 db szociális érlakást hozott létre. 2003-ban 6 db szociális bérlakást épített és végül 2006-ban 4 db szociális bérlakást épített az önkormányzat. Ezek az önkormányzat rendeletében foglalt feltételekkel vehetőek igénybe a képviselő – testület döntése alapján kedvezményes havi bérleti díjért. 2022-ben 2 db bérlakást épített az Önkormányzat.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlan nincs a településen

d, elégtelen lakhatási körülmények

A településen elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakás nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

A lakhatási körülmények romlását egyes egyedi esetekben a közszolgáltatások lekötése eredményezi a lakók nemfizetése miatt. Az önkormányzat a lakhatási körülmények javítását kamatmentes és vissza nem térítendő támogatásokkal igyekszik támogatni

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	458	342
2019	658	13
2020	411	104
2021	357	218
2022	266	322
2023	210	409

Forrás: TeIR, KSH Tstar

f) eladósodottság

Az eladósodott lakosokon az önkormányzat átmeneti segéllyel és a lakásfenntartási támogatás biztosításával, valamint a védendő fogyasztói státusz igazolásával tud segíteni.

- g)* lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Csengersima községében az infrastruktúra feltételei biztosítottak. A településen valamennyi lakásban a villamos energia és az ivóvízellátás megoldott, a közcsonna hálózat és a kábeltelevízió szolgáltatás, melyen széles sávú internet is elérhető kiépített. A lakások jelentős része bekapcsolódott a gázfűtés rendszerébe. A rendszeres hulladékgyűjtés valamennyi lakásra kiterjed. A községből a környező települések helyközi autóbuszjárat igénybe vételével érhetők el.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a)* a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői

A településen nyilvántartott szegregátum nincs.

- b)* a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;;

Településünkön nincs nyilvántartott szegregátum

- c)* a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

Szegregációval veszélyeztetett terület már több évtizede létezik a település Rákóczi és Árpád utcák találkozásánál lévő részén. A településen élő romák már régóta tudatában vannak, hogy ott a romák közül a szegényebbek és igénytelenebbek laknak. Számukra a bevétel beosztása nem elképzelhető tapasztalataink szerint. A lakhatási feltételeket nem biztosítják saját maguk és gyermekeik számára. Védelembe vétel során sikerült rászorítani egyes ott lakó családokat közül a két legveszélyeztetettebb a kinti illemhely elkészítésére. Két olyan család él az utcában akik igénytelenségükkel a körülöttük lakókat is megbotránkoztatják. A családokban nevelkedő gyermekek felnövekedő generációja által kialakulhat egy a társadalomban lesüllyedő réteg. Ezekért az emberekért igyekszünk mindent megtenni, hogy ráébredjék őket a helyes beilleszkedő életformára.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A háziiorvosi szolgáltatás a településen minden hétköznap mindenki számára elérhető módon biztosított. A településen lezajlott történések sajátosságából ered, hogy a településen élők egy része olyan háziorvost választott, aki nem rendel a településen. A védőnői ellátás székhelye a település, hetente ütemezetten illetve szükség szerint elérhető. A szakorvosi és fogászati ellátásokért a 8 km-re található Járási Központba Csengerbe kell beutazni. Ehhez a közösségi szolgáltatást ellátó busz ingyenesen igénybe vehető, illetve tömegközlekedéssel elérhető.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közfoglalkoztatási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	0	29	7,65
2019	1	0	0	0	23	7,97
2020	1	0	0	0	30	8,00
2021	1	0	0	0	36	5,54
2022	1	0	0	0	41	4,00
2023	1	0	0	0	40	10,84

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A településen a gyermekkori szűréseket helyben a védőnő elvégzi, a szükséges oltásokat a háziorvos időben beadja. A kötelező tüdőszűrésen a 30 év feletti lakosság 42-70% -a részt vesz. Az egészségtudatosság érdekében indított programok érezhető hatást gyakoroltak. A programokat következő években 70%-ot is elérte a megjelenők aránya, míg a következő évben 42%-ra esett vissza. Az óvodában és iskolában a csengérsimai székhelyű gyermekorvos látja el az iskolaorvosi feladatokat, szűréseket.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés a településen nem, de a Járási Központban és az óvodások számára Jáánkmajtison biztosított, a fejlesztésre szoruló gyerekeket előreütemezetten a közösségi szolgáltatásokat ellátó busz szállítja ingyenesen.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Csengersima településén az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése biztosított, mivel a közös fenntartású intézmény hálózatában az élelmezésvezető a házi gyermekorvos irányításával, a Tisztiorvosi Szolgálat előírásait betartva a korosztályoknak igényeinek megfelelően állítja össze az étrendet. Az önkormányzat főzőkonyhája az óvodások, és iskolások számára eltérő igényeiknek megfelelő étrendet állít össze. A nyári időszakban a gyermekétkeztetési program és a nyári táborok számára is ellátja a konyha az étkeztetés feladatait. Az intézményekben nevelődő illetve tanuló gyermekek részére az alma és tej programokban való részvétel biztosítva van.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen lévő sportpályán a fiatalok nap mint nap szabadon sportolhatnak. A település bel és külterületén több kerékpárút is található, melyen rendszeresen megjelennek a mozogni vágyók, gyalog és kerékpáron. A sportolás önszerveződő csoportjainak a Csengersimáért Közhasznú Egyesület teremt keretet, ifjúsági focira, zumbára az asszonyok és lányok részére, valamint teremfocira a közép és fiatal felnőtt korosztály részére. A rendszeres sportolás feltételei az iskola tornatermében adottak fedett körülmények között kosárlabda, foci és röplabda, valamint asztalitenisz számára biztosítva lehetőségeket. Az iskolában labdarúgó edzéseken sajátítják el tudásukat tornákon eredményesen szereplő általános iskolás gyerekek, akik megyei és országos válogatókra is eljutnak, román – magyar nemzetközi tornákon is szerepelnek. A sporthorgászatra a település kül- és belterületén lévő tavak nyújtanak lehetőséget a Fekete István Horgászegyesületen keresztül.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A csengeri szociális szolgáltató központ valamint az egyházi szolgálat nyújt házi gondozást a településen. Az idősek klubja működik, de szükségessé válik szolgáltatásainak bővítése a klubélet színesítése. 58 nappali ellátást igénybe vevő és 12 házi segítségnyújtásban részesülő nyugdíjas él. Az étkeztetésben 88-an vesznek részt. Ezekhez, a szolgáltatásokhoz a Csengersimai főzőkonyha biztosítja korosztályának megfelelő összetételű élelmiszert.

g) drogprevenciók szolgáltatások;

A prevenció mint kifejezés önmagában megelőzést, általánosságban pedig olyan intézkedéseket jelent, melyek képesek csökkenteni vagy teljesen kiküszöbölni a pszichés, testi betegségeket előidéző feltételeket. A klasszikus felosztás szerint megkülönböztetünk elsődleges, másodlagos és harmadlagos prevenciót. Napjainkban leggyakrabban az elsődleges prevencióval találkozunk, az iskolai drogprevenciós programok is ebbe a kategóriába tartoznak.

Nagyon jó kapcsolatot ápol az önkormányzat a Csengersima község körzeti megbízottjával, Szabó Sándor rendőrségi zászlós úrral, aminek köszönhetően egészen első osztályos kortól közös szervezéssel szoktak tartani drogprevenciós előadásokat.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható, valamennyi igény jogosult, aki kérelmezi felvételét ellátásba, kerül.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
Forrás: Önkormányzati adat	

3.7 Községi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai;

A településen minden évben megtartja közmeghallgatását a közösséget érintő kérdésekről a képviselő – testület, de ezekre az érdeklődés lanyha. A fiatalok számára a település központjában lévő templom parkja és foci pályán lévő sportöltöző biztosít összejöveteli lehetőséget. Községi térként az Idősek Klubja előtti közpark szolgál a

nem szervezett találkozásokhoz, valamint 2013. augusztusától a Csengersima Közhazsnú Egyesület által működtetett IKSZT épület. A közösségi összejövetelek egyik szép példája a minden évben megtartásra kerülő jótékonyági bál, melyen a fiatalok céljaira igyekeznek pénzt gyűjteni az önkéntesek. 2014. tavaszára készült el a szabadtéri kondipark a sportpálya és a létesült erdei iskola között, mint új közösségi tér. A falu közepén lévő Simai-tó csatorna partján pihenőhelyekkel tarkított tanösvény készült és a Református Egyházközség tervezi a templom melletti park játszótérrel történő fejlesztését.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	nem	333	1
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A községben az etnikai konfliktusok nem jellemzőek. Előfordult már ugyan, hogy egy roma szülő a gyermekével szemben eljáró pedagógust megtámadta, de ezt a rendvédelmi szervek szabálysértésként kezelték és etnikai konfliktusokról nem beszélhetünk. A közösségi együttélés problémái között a szomszédok közötti konfliktusok a leggyakrabban előforduló problémák, amelyek súlyosabb esetben, birtokvédelmi vitákban kerülnek levezetésre az Önkormányzati Hivatalon keresztül. A településen időként a Romániából érkező magukat magyarnak valló letelepülő, magyarul beszélő emberek beilleszkedése okoz problémát, de ezeket interperszonális beszélgetésekkel igyekeznek feloldani az érintetteket. Etnikai konfliktusok nincsenek és más konfliktusok ritkák a településen élők életében.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A községben az etnikai konfliktusok nem jellemzőek. Előfordult már ugyan, hogy egy roma szülő a gyermekével szemben eljáró pedagógust megtámadta, de ezt a rendvédelmi szervek szabálysértésként kezelték és etnikai konfliktusokról nem beszélhetünk. A közösségi együttélés problémái között a szomszédok közötti konfliktusok a leggyakrabban előforduló problémák, amelyek súlyosabb esetben, birtokvédelmi vitákban kerülnek levezetésre az Önkormányzati Hivatalon keresztül. A településen időként a Romániából érkező magukat magyarnak valló letelepülő, magyarul beszélő emberek beilleszkedése okoz problémát, de ezeket interperszonális beszélgetésekkel igyekeznek feloldani az érintetteket. Etnikai konfliktusok nincsenek és más konfliktusok ritkák a településen élők életében.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

Csengersimában élő nemzetiségek, a Romániából áttelepült erdélyi keresztény Magyarok, igazából így sokszínűségről nem igazán beszélhetünk, sőt inkább mi, itt született Magyarok tanulhatunk tőlük az igazi régi magyarság hagyományainak megőrzéséről.

Kulturális identitásunk egy és azonos.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

Sajnos a mai rohanó világban nagyon kevés ember vállalkozik önkéntes munkára.

A közelmúltban is volt rá példa, hogy a Református egyház gyülekezeti tagjai összefogtak és a templomot körül ölelő tópart tisztítását elvégezték, ahol az Önkormányzat is segítséget nyújtott.

Sajnos a mai rohanó világban nagyon kevés ember vállalkozik önkéntes munkára, így az önszerveződésekre sincs példa.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A községben nincs roma nemzetiségi önkormányzat, sem roma szószóló. A nemzetiségi változáson egy személy regisztráltatta magát, bár a településen 35 embert tartanak romának. A településről származik az országgyűlés egyik magát romának valló képviselője, akinek felmenői ma is a településen élnek. A képviselőnő tartja a kapcsolatot a község vezetőivel.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön			
beazonosított problémák		fejlesztési lehetőségek	
Alacsony képzettség, nehéz elhelyezkedés		Felnőttképzés	keretében képzések biztosítása
Életvezetési problémák		Beilleszkedést segítő programok	

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Községünkben 828 fős lakosságból a 0-18 év közöttiek száma 146 fő, ez a korosztály az összlakosság 22%-a, melyből

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	422	399	821	51,40%	48,60%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			13	1,58%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	51	48	99	6,21%	5,85%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	13	13	26	1,58%	1,58%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

Védelembe vétel felülvizsgálata 1 esetben 6 gyermekkel kapcsolatban indult. A védelembevétel felülvizsgálata a gyermekek védelembe vételének fenntartásával zárult, mivel a család körülményei nem változtak, és a gyerekek iskolába járása, illetve felszerelésük biztosítása nem történt meg minden esetben a szülő részéről, így a gyermekek veszélyeztetettsége továbbra is fennállt.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2023. július 1-jén, 18 gyerek után 7 szülő, valamint 6 fő saját jogán részesült. 2024. augusztus 1-jén 18 gyerek után 7 szülő, valamint, 6 fő saját jogán részesült. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők két alkalommal kaptak 6.500-6.500,-Ft támogatást, mely összesen 312.000,-Ft volt.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	1	n.a.
2019	0	22
2020	0	14
2021	0	4
2022	0	4
2023	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

A gyermekjóléti ellátásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi eljárásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján tervezi az önkormányzat. Településünkön a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma emelkedést mutat. 2011-ben mintegy 263 család volt, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem a nyugdíjminimum 130%-a, illetve 140%-a (egyedülálló szülő, vagy fogyatékos, beteg gyermek esetén) alatt volt. 2012. évben 285 család.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 2023. július 1-jén, 18 gyerek után 8 szülő, valamint 6 fő saját jogán részesült. 2024. augusztus 1-jén 18 gyerek után 8 szülő, valamint 6 fő saját jogán részesült. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők két alkalommal kaptak 6500-6500,-Ft támogatást, mely összesen 312.000,-Ft volt.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	68
2019	63
2020	48
2021	50
2022	21
2023	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatást nem igényelt senki, hivatalból a képviselő-testület nem állapított meg senkinek. A településen egyes családok, a gyermekjogán járó óvodáztatási támogatásban részesülnek, amelynek feltételeit törvény szabályozza. A településen nem túl magas a 8 általános iskolai végzettséggel nem rendelkező szülők aránya, ami egyben feltétele is az óvodáztatási támogatás igénybevételeinek.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	2	4	6
2019	2	5	7
2020	2	3	5
2021	2	4	6
2022	2	2	4
2023	2	1	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Gyermekek napközbeni ellátását óvodában és általános iskola alsó tagozatában napközis foglalkozás vagy általános iskola felső tagozatában tanulószobás foglalkozás keretében kell biztosítani. Az óvodai ellátást a Csengersima Község Önkormányzat 16 gyerek számára biztosítja, az általános iskolai ellátást az Ecsedi Báthori István Református Általános Iskola és Gimnázium Csengersimai tagiskolája intézményben 78 gyerek, ebből 3 szamosbecsi, 7 császlói, 9 gacsályi, 9 csegöldi, 4 csengeri, 3 pátyodi, 3 szamostatárfalvasi és 1 komlódtótfalusi gyermek számára biztosítja. Gyermekétkeztetést a fenti intézményben, illetve annak telephelyén biztosítjuk.

Óvodában 4 gyermek részesül teljes díjmentességben rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultsága, 1 gyermek 3 vagy több gyerekes családból származik és ezért a térítési díj, felét fizeti.

Az általános iskolában 16 alsós tanuló teljes díjmentességet élvez rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultsága miatt, és 5 alsós tanuló 3 vagy több gyerekes családból származik és ezért a térítési díj felét fizeti. 10 felsős tanuló 3 vagy több gyerekes családból származik és ezért a térítési díj felét fizeti, 61 fő felsős tanuló teljes díjmentességet élvez rendszeres gyermekvédelmi támogatásra jogosultsága miatt.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A településen 2 gyermek rendelkezik állandó lakcímmel, aki magyar állampolgársággal nem rendelkezik. Ők a nevelési és oktatási ellátást Romániában (Satu Mare-ban) veszik igénybe.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településen nincs külföldről visszatért hátrányos helyzetű családban élő gyermek.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincsen szegregátum. Azon területen élő gyermekek, amelynek szegregálódásának veszélye fennáll, fokozott figyelemben részesülnek. Az ott élő családok közül egy családvédelembe vétellel érintett.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik. Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja. Szakemberek gondoskodnak a fogyatékkal élő gyermekek szüleinek hatékonyabb tájékoztatásáról, a korai fejlesztés egyéb lehetőségeinek ismertetéséből.

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői ellátást Csenger székhellyel működő védőnői szolgálat 1 fő főállású kirendelt védőnő látja el a feladatokat. Csengersimában hetente 3 alkalommal, van lehetőség a település lakóinak a védőnői ellátás igénybevételére, viszont a védőnő napi rendszerességgel látogatja a valamilyen oknál fogva arra rászoruló családokat. A védőnő a községben 101 fő 0-14 év közötti gyermeket gondoz 80 családban, 2023-ban 491 látogatási alkalommal. A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül. Az óvodában, általános és középiskolában zajló szűrőprogramok rendszerezések, amelyeket korrekt tanácsadás egészíti ki. A közoktatási intézményekben a tanórán kívüli tevékenységek jelentős része az egészség megőrzését, a betegségek megelőzését célozta. Pl.: Zöld nap, Víz napja, Föld napja, tömegsport, stb.

A védőnő családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémákkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	32	32,00
2019	1	30	30,00
2020	1	29	29,00
2021	1	21	21,00
2022	1	20	20,00
2023	1	20	20,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Csengersima községében házi gyermekorvosi ellátás nem működik, legközelebb Csengerben és Jánkmajtison van gyermekorvos. A szakorvosi ellátás igénybevételéhez Mátészalkára, vagy Fehérgyarmatra kell utaznia kis betegeknek.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2018	1	0	0	n.a.	n.a.
2019	1	0	0	n.a.	n.a.
2020	1	0	0	n.a.	n.a.
2021	1	0	0	n.a.	n.a.
2022	1	0	0	n.a.	n.a.
2023	1	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

- c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen a 0-7 éves korú gyermekek száma enyhe növekedést mutat. Ezeknek a gyermekeknek az egészségügyi ellátását a háziorvos és a védőnő közösen látják el. A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársa folyamatosan szem előtt tartja a gyermekek érdekeit, az intézmények között jól működik a szociális jelzőrendszer. Az óvodáskorú gyermekek helyben járnak óvodában. A településen bölcsődei ellátás is működik. A gyermekek korai fejlesztése az óvodában biztosított helyben a logopédiai ellátást igénybe vevő gyerekeknek. Rehabilitációs ellátás a település környezetében nem elérhető. A legközelebbi szakellátó intézmény Éltés Mátyás Általános Iskola, Speciális Szakiskola, Gyermekotthon, Kollégium és Pedagógiai Szakszolgálat Nyírbátorban, ahol fogyatékkal élő gyermekek ellátását biztosítjuk.

- d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A gyermekjóléti szolgáltatást Csenger Kistérség Szociális Szolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat látja el.

A gyermekjóléti szolgáltatás fő feladatai:

- a gyermekek családban történő nevelésének elősegítése,
- információk átadása
- jogok és kötelességek ismertetése
- hivatali ügyekben való eligazodás segítése
- önállóságra nevelés
- a veszélyeztetettség megelőzésének támogatása: jelzőrendszer működtetése, ok elemzés, javaslattevés a megoldásra
- a veszélyeztetettség megszüntetésének segítése: családgondozás, egészségügyi és szociális ellátás kezdeményezése, javaslatkészítés.

- e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

2023-ban átadásra került a Csengersimai Hétszínvirág Óvoda alintézményeként a Mini Bölcsőde, mely 5+2 kisgyermek elhelyezését tudja biztosítani.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

f) gyermekvédelem;

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalatai szerint a településen az elmúlt években veszélyeztetettség csak családi konfliktusok, válások következtében alakult ki, illetve a serdülő korosztályban, a középiskolában korosztályi csoporton belüli negatív környezet miatti bolti lopás miatt kellett több esetben védelembe-vételi tárgyalást tartani. Ideiglenes elhelyezés 2023-ban egy esetben 1 család esetén 2 gyermek kapcsán történt, mely esetben egy hónappal később a végleges elhelyezésről kellett dönteni. Védelembe vétel elrendelése 2010-ben 11 gyermek kapcsán 1 családban, majd 2012-ben 3 gyermek kapcsán 1 családban került sor. A gondozás okai elsősorban a család szociális és lakáskörülményei, valamint az óvodában való magatartási, agresszív megnyilvánulás egy gyermek esetében, illetve az újszülött gyermek egészségügyi problémái. A veszélyeztetett gyermekeket alapellátás, majd védelembe vételi eljárást követően gondozta a Gyermekjóléti Szolgálat eredményesen. A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, illetve a házi orvos által és az iskolaorvosi szolgáltatáson keresztül.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Gyermekek átmeneti gondozását ellátási szerződés alapján a Megyei Önkormányzat biztosítja. Krízishelyzetben a kiskorú gyermeket nevelő szülők a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársától kérhetnek, illetve kapnak segítséget. Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre széles, egyedüli probléma, hogy a legtöbb szolgáltatás csak a megyeszékhelyen, Nyíregyházán és Mátészalkán érhető el.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A településen szabadtéri füves nagy focipálya, és fedett tornaterem várja a sportolni vágyókat, valamint kerékpár utak és tanösvények a település kül- és belterületén. Már több évben is egészségnapot tartott az önkormányzat, ahol egészségügyi felvilágosítás és ingyenes szűrőprogramok várták az érdeklődőket. A településen kondipark található, és minden nap az IKSZT épület várja a közösségbe vágyókat. Európai Unió

támogatással az áldozattá válás elkerülését célzó és a helyes konfliktuskezelést oktató program valósult meg a település általános iskolájának részvételével.

- i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Nyári gyermekétkeztetési programban veszünk részt évek óta, melynek keretében átlagban és összesen 86 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részére 50 napon át biztosított egyszeri meleg étkezést. Önerőből 18 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részére biztosítottunk egyszeri meleg étkeztetést. Ténylegesen felhasznált állami támogatás: 1.258.000,- Ft. Több éven keresztül a képviselő-testület ingyenes tankönyvet biztosított minden a településen általános iskolában tanuló gyerek részére. Ma a jogszabály szerint ingyenes tankönyvben részesülő gyermekek hozzá tudnak jutni ingyen a tankönyvekhez.

- j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

Településünkön nem található eltérő kultúrájú gyermekcsoport.

- k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Nem történt észrevétel, sem hátrányos megkülönböztetés.

- l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

Csengersimában az Önkormányzat minden gyermeknek ingyen biztosítja a bölcsődei, óvodai és iskolai étkezést.

Az állam által minden gyermek ingyen kapja a tankönyveket.

A hátrányos helyzetű gyermekek ingyenes tanszercsomagot kapnak az iskolakezdés előtt.

Az óvodában ingyen biztosított a nagycsoportos gyermekek számára a logopédus által tartott fejlesztés, felkészülés az iskolára.

Az általános iskolában a pszichológiai, gyógypedagógiai és gyógytestnevelés foglalkozásokon is ingyen vehetnek részt a gyermekek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

- a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2018	22	11	50,00
2019	19	2	10,53
2020	24	9	37,50
2021	24	8	33,33
2022	23	5	21,74
2023	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2018	88	55	62,50
2019	91	26	28,57
2020	91	33	36,26
2021	90	18	20,00
2022	88	20	22,73
2023	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulóknak számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2023	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2018	41	13
2019	50	12
2020	42	6
2021	44	6
2022	15	6
2023	23	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik. A HHH gyermekek száma az elmúlt 5 évet figyelembe véve jelentősen nem változott. Nincs sem szegregált óvoda, sem szegregált iskola a településen. Az általános iskolában hátrányos helyzetű tanulók száma 75 fő, ebből a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 42 fő.

Az intézményben integrált oktatás folyik: a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő, illetve a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő, a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése.

Az oktatás színvonalát az iskola minden tanulója számára igyekszik biztosítani: A TIOP 1.1.1.07/1 pályázat keretében sor került az iskola informatikai infrastruktúrájának fejlesztésére, mely felkészíti a tanulókat az informatikai eszközök későbbi nélkülözhetetlen használatára.

Az óvodában a hátrányos helyzetű gyerekek száma : 4 fő a halmozottan hátrányos helyzetűek száma 4 fő.

Más településen található fejlesztő programokra való eljutás nem szükséges, mivel az általános iskolában és az óvodában is biztosítottak ezek a programok, van az általános iskolának például: gyógypedagógusa, pszichológusa, gyógytestnevelő tanára. Természetesen abban az esetben, ha bármilyen más fejlesztésre kellene hordani akár csak egy gyermeket is, akkor az Önkormányzat biztosítja az elszállítást és hazajutást is.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2018	29	1	25	1	22	0	0	22
2019	23	1	25	1	19	0	0	19
2020	27	1	25	1	24	0	0	24
2021	31	1	25	1	24	0	0	24
2022	27	1	30	1	23	0	0	23
2023	28	1	n.a.	1	n.a.	0	0	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. A napközis otthonos óvoda infrastruktúrája kiemelkedő szintű ellátást biztosít, és ennek előnyeit a HH/HHH gyermekek is élvezik. Logopédus, gyógytornász és fejlesztő pedagógus heti egy alkalommal tart foglalkoztatást az óvodában, ezeket a

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2018	0	6	1	14,67	52,27
2019	0	6	1	15,17	54,95
2020	0	6	1	15,17	54,95
2021	0	6	1	15,00	51,11
2022	0	6	1	14,67	55,68
2023	0	6	1	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2018	18
2019	13
2020	13
2021	13
2022	10
2023	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szolgáltatásokat a kistérségi társulás keretében oldja meg Önkormányzat

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

Településünkön hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatási képzés területén nem tapasztalható. Nincs sem szegregált óvoda, sem szegregált iskola a településen.

- d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A gyerekek közül szinte mindenki a helyi általános iskolába jár, csak néhány gyermek jár Csengeri, illetve a Fehérgyarmati iskolákba. A fehérgyarmati általános iskolába sport tagozatra iratkozott be gyerek. A helyi egy kisebb létszámú falusi iskola alacsonyabb osztály és csoport létszámokkal és jó felszereltséggel, a másik kettő városi iskola több iskolán kívüli elfoglaltsággal.

- e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

A szünidei étkeztetés a hátrányos helyzetű gyermekek számára biztosított.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2018	0	0	n.a	47
2019	0	0	n.a	57
2020	0	0	n.a	53
2021	0	0	n.a	44
2022	0	0	n.a	16
2023	0	0	n.a	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

„A” típusú Bursa Hungarica ösztöndíjat 5 fő részére állapított meg a képviselő-testület 5.000.- Ft/hó összegben, mely összeghez az alapítvány szintén 5.000.- Ft támogatást állapított meg. A hallgatók így 10.000.- Ft/hó támogatáshoz jutottak hozzá, melyhez az önkormányzat teljes hozzájárulása 250.000.- Ft volt összesen. B típusú Bursa Hungarica ösztöndíjat 2 fő részére állapított meg a képviselő-testület.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szabadidős programok alacsony száma	Szabadidős programok szervezése, ifjúsági közösségi ház kialakítása, internet hálózattal, berendezési tárgyakkal, sporteszközökkel felszerelve.
	Játszótér kialakítása közterületen

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Gyermekekben és a 18 év alatti lakosság esetében a nemek összetételére a megyei adatok alapján a férfiak magasabb aránya a jellemző, ez az eltérés itt nem érzékelhető. A 65 év felettieknél a nők száma magasabb, de az eltérés itt sem jelentős. A nők részéről a társadalom egészében várható magasabb átlagéletkor miatt azonban az idősebb korosztályokban arányuk felülreprezentált. Az arányok közelítenek az országos és a megyei átlagokhoz.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2018	3,26	6,4	4,83%
2019	4,29	3,95	4,12%
2020	5,75	5,9	5,83%
2021	5,99	5,28	5,64%
2022	4,82	2,62	3,72%
2023	5,28	4,63	4,96%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2018	34,62	55,56
2019	39,13	55,56
2020	44,12	60
2021	60,61	45
2022	63,64	35,71
2023	50	35,71

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskereső száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskereső száma (TS 053)
	fő	Fő
2018	26	6
2019	23	4
2020	34	6
2021	33	1
2022	22	0
2023	28	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Részben a közfoglalkoztatásnak köszönhetően általánosságban megfigyelhető a munkanélküliek számának csökkenése, azonban a munkanélküliség problémája településünkön a nőket érinti inkább. A közfoglalkoztatás leginkább idényszerű munkát foglal magában, ezen belül is fizikai munkát, így a férfiak foglalkoztatása jellemzőbb.

A nők foglalkoztatását gátló főbb akadályok közt meghatározó szerepet játszik a kereslet-kínálat alakulása. Bár az utóbbi időben, a közfoglalkoztatási formában megoldott a foglalkoztatásuk. Az álláskereső népesség között a nők száma alacsonyabb a férfiak 35 fős létszámához viszonyítva 21 fő. A közhasznú munkában a férfiakhoz hasonló mértékben vesznek részt. Az önkormányzati intézményekben főként nők vannak

foglalkoztatva. Az idősek otthonában kizárólag, a házi orvos mellett női asszisztens van foglalkoztatva, a négy települést ellátó védőnő. Az óvodában csak nők vannak foglalkoztatva, az általános iskolában 4 férfi és 11 női pedagógus, 2 takarítónő és 1 férfi karbantartó van foglalkoztatva. Az önkormányzati hivatal kapcsán három férfi és 5 nő végzi a feladatokat.

A nők gazdasági szerepére azért is tekintettel kell lenni, mert az egyszülős családok jelentős részében a nők a családfenntartók. Abban az esetben, ha a nők álláskereső, a család helyzete is megrendülhet, a család segítségére szorul-szorulhat. A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel, anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy nem tudnak felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A Munkaügyi Központ Kirendeltsége által indított képzéseken alkalmasszerűen részt vesznek az éppen munkanélküli nők. Kizárólag nők végezték el a szociális gondozói képzést, a takarítói képzést. Az idén indult Aranykalászos Gazda tanfolyam ahol 4 lány és 4 fiú vett részt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők részére településünkön munkalehetőséget az Önkormányzat által szervezett közfoglalkoztatás és az intézményekben jelentkező kisegítő, főként takarítói munkák jelentik. Ahhoz, hogy a közfoglalkoztatáson kívül esetleg más munkakör betöltésére is lehetőségük legyen, először tanfolyami képzésüket kellene megoldani. A település közelében azonban Csengerben (4 km) a cipőgyárban, illetve Csengersimában (83 km) a szarvasmarhatartó telepen is van munkalehetőség számukra. Ezek a végzettség hiánya miatt ugyanakkor fizikai munkák.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányos megkülönböztetésről nem beszélhetünk a településen férfiak és nők bérezése között. A napszámok és munkaegység bérek azonosak, ha a teljesítmények nem is. A közhasznú munkában a férfiakhoz hasonló mértékben vesznek részt. Az önkormányzati intézményekben főként nők vannak foglalkoztatva. Az idősek otthonában kizárólag, a házi orvos mellett női asszisztens van foglalkoztatva, a négy települést ellátó védőnő. Az óvodában csak nők vannak foglalkoztatva, az általános iskolában 4 férfi és 11 női pedagógus, 2 takarítónő és 1 férfi karbantartó van foglalkoztatva. Az önkormányzati hivatal kapcsán 3 férfi és 5 nő végzi a feladatokat.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2018	1	32	32
2019	1	30	30
2020	1	29	29
2021	1	21	21
2022	1	20	20
2023	1	20	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0
2022	0	0
2023	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	0	0	0	0	0
2023	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ilyen jellegű szolgáltatás Csengersimában is elérhető 2023 óta, ekkor nyílt meg az 5+2 férőhelyes Mini Bölcsőde. Az önkormányzat biztosít eltérő munkaidő beosztást, illetve A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján néha egy-egy estére derül fény, ugyanakkor egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért. A családon belüli erőszak felderítésében és kezelésében nagy segítséget nyújt a település Családsegítő és Gyermekjóléti szolgálatának munkatársa.

A kapcsolati erőszakban élők sokszor nem is ismerik fel, illetve bizonytalan azzal kapcsolatban, hogy ők bizony egy bántalmazó partner mellett élnek. Hiszen ez a bántalmazás fajta sajnos nagyon sokféle lehet, gondolok itt a lelki bántalmazásra. Ezekben az esetekben pszichológus segítségét kell kérni, illetve a lelki segély szolgálat ingyenesen hívható telefonszámát is érdemes felhívni.

Segítséget kérni ugyanúgy a Rendőrségtől, a gyermekvédelmi és szociális szolgáltatótól, illetve a védőnőtől kérhetnek bármikor.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Csengersima településéhez legközelebb lévő anyaoththon, illetve családok átmeneti otthona a megye-színhelyen, Nyíregyházán található. Krízishelyzetben a településen élő nők a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat segítségét vehetik igénybe.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Csengersima településéhez legközelebb lévő anyaoththon, illetve családok átmeneti otthona a megye-színhelyen, Nyíregyházán található. Krízishelyzetben a településen élő nők a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat segítségét vehetik igénybe.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák felszámolására indított kezdeményezések első csírái a településen kezdenek kibontakozni. A specifikusan nők számára szervezett programok (sport terén a zumba), iskolai áldozattá válást megelőző programban kifejezetten a nőkre koncentrálnak a fejezetek. A községben nem érzékelhetők a nőket érő hátrányos megkülönböztetés

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

A GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra növeli a szegénység kialakulásának kockázatát	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése.
	Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A népesség összetételében az időskorúak aránya, az országos átlagnak megfelelően emelkedő tendenciát mutat. A nyugdíjban részesülők között igen magas az egyszemélyes háztartások száma. Csengersima községében a lakosság összlétszámát viszonyítva kiemelkedően jónak mondható az időskorúak helyzete. A településen működik a házi segítségnyújtás, valamint a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a nappali ellátás, étkeztetés intézménye, mely biztosítja az időskorúak biztonságos mindennapjait.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	147	106	138,68%
2019	147	106	138,68%
2020	143	101	141,58%
2021	140	99	141,41%
2022	141	101	139,60%
2023	142	97	146,39%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	64	104	168
2019	63	102	165
2020	57	93	150
2021	52	89	141
2022	49	86	135
2023	49	79	128

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2018	3	0	43	59	0	23	3
2019	3	0	42	59	0	21	3
2020	3	0	36	57	0	18	3
2021	3	0	35	58	0	15	3
2022	3	0	31	59	0	12	3
2023	3	0	32	57	0	7	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorú lakosság száma, nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban való részesülése a következőképpen alakul:

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre való tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet. Erre esély településünkön, illetve a munkaerőpiacon nincs, kivételt jelent, ha speciális tudással rendelkezik.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	26	23	34	33	22	28
41-45 év (TS 042)	Fő	2	2	0	2	2	3
	%	7,69%	8,70%	0,00%	6,06%	9,09%	10,71%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	3	1	4	0	2
	%	11,54%	13,04%	2,94%	12,12%	0,00%	7,14%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	3	2	3	3	4
	%	7,69%	13,04%	5,88%	9,09%	13,64%	14,29%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	3	4	7	6	5
	%	15,38%	13,04%	11,76%	21,21%	27,27%	17,86%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	2	2	3	2	4
	%	3,85%	8,70%	5,88%	9,09%	9,09%	14,29%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

Településünkön az idősebb korosztály foglalkoztatására nem igazán nyílik lehetőség, hiszen településünkön a munkanélküliségi ráta az országos átlagnál jóval magasabb, a fiatalabb korosztály számára sem igazán van lehetőség foglalkoztatásra. Ugyanakkor a mezőgazdasági területén alkalmi munkavégzésre van lehetőségük, de ezek nehéz fizikai munkák, melyeket egyre kevésbé tudnak elvállalni. A háztáji gazdaságban kiskerti munkákat sokan végeznek ezzel egészítve ki jövedelmüket (meggy), illetve segítik megélhetésüket (zöldséges kert, állattartás).

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

A magasabb bérrel rendelkező idősebb munkavállalók helyett sok esetben a munkáltató a közszférában a fiatalabb és kevesebb tapasztalattal rendelkező munkavállalót választja.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma
(Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2018	64	104	168
2019	63	102	165
2020	57	93	150
2021	52	89	141
2022	49	86	135
2023	49	79	128

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2018	147	56	14	77
2019	147	55	12	74
2020	143	52	12	69
2021	140	48	11	62
2022	141	57	12	71
2023	142	59	12	71

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorban jellemző megbetegedések- a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrend-szervi megbetegedések, ízületi problémák- mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlak, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és az előrehaladott demencia. Településünkön az idősek megsegítésére házi segítségnyújtás és jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás, étkeztetés működik. A szociális gondozók napi rendszerességgel keresik fel az időseket, egészségi és szellemi állapotuknak megfelelően látják el a mindennapi feladatokat. Az idősek településünkön szociális étkeztetésben részesülnek. A település házi orvosa rendszeresen felkeresi az idős betegeket.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

A helyi közszolgáltatások terén az idősokkal való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az idősokorúak részére szerveződik. Településünkön a szolgáltatások köre rendkívül színes képet mutat. Az idősokok aktívan részt vesznek az Idősokok Otthona életében, valamint a református egyház életében is aktívan rész vesznek.

c) idősokok informatikai jártassága;

A településünkön működő Idősokok Otthonában az e Magyarország pont teszi lehetővé az idősokok internet hozzáférését, az idősokok informatikai jártassága és e területre irányuló érdeklődése változó. A településen az internet hálózat kiépítése megtörtént, de tapasztalataink szerint az idősokok csak egy-két esetben élnek ezzel a lehetőséggel.

d) a generációk közötti programok.

A településünkön évente 1-2 alkalommal rendezünk Idősokok napját, ahol a szépkorúakat színes programokkal szórakoztatjuk. Az iskolás, óvodás és most már a bölcsődés gyerekek készülnek ilyenkor aranyos műsorokkal, az előadások után pedig közös ebédre és beszélgetésre kerül sor. Ezen kívül hagyományörző disznó vágást is szokott szervezni az Önkormányzat, amiben szintén idősokok és fiatalok egyaránt részt vesznek, egyébként ez a legkedveltebb rendezvény, a visszajelzések szerint. Egyébként minden jeles esemény úgy zajlik, hogy minél több szépkorút vonunk be, akár szerepléssel, vagy csak részvételével színesítse rendezvényeinket.

6.4 Az idősokokat, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az Idősokok Klubjában a dolgozók rendszeresen szerveznek programokat az idősokok számára, megünneplik a nőnapot, amelyen az iskolások és óvodások is műsort adnak az idősokok számára, kirándulást is szerveznek minden évben. Jó az együttműködés a környező idősokok klubjával.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősokok helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák elmagányosodás az idős emberek problémája	fejlesztési lehetőségek Programok szervezése, közösség építés az idősokok számára specifikáltan.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2018	12	17	29
2019	12	16	28
2020	13	14	27
2021	9	11	20
2022	10	12	22
2023	9	13	22

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Csengersimában 6 fogyatékossgal élő személyről tudunk. 1 kiskorú autista kisfiú, akinek szüleinek a legnagyobb problémát az okozza, hogy a gyermek általános iskolába helyben nem akarják járatni, megfelelő speciális általános iskolai oktatást nyújtó intézménybe pedig kollégiumba nem akarják adni, naponta pedig nem tudják oda vissza 120 km-t utaztatni, mivel közfoglalkoztatási bérből élnek. 1 középkorú szellemileg sérült felnőtt férfinak a speciális terápiákra eljutás jelenti a legnagyobb problémát, jelenleg felesége ápolja. 1 fiatal férfi süketnéma, az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében alkalmazza. 1 nő mozgásában korlátozott, de bottal és kis háromkerekű járművel tud közlekedni, és bolti eladóként dolgozik. Több idős ember betegségei következtében mozgásában, hallásában, látásában korlátozott, de közülük vakok személyi járadékában csak egy fő részesül.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

Csengersimában¹ fiatal férfi süketnéma, az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében alkalmazza. 1 nő mozgásában korlátozott, de bottal és kis háromkerekű járművel tud közlekedni, és bolti eladóként dolgozik. A foglalkoztatók a mozgásukban korlátozottak alkalmazására helyenként felkészültek, de igazából csak valamilyen képzettséggel rendelkező személyek tudnak így elhelyezkedni. A fogyatékossgal élő foglalkoztatottságát egyelőre csak a közfoglalkoztatás keretein belül tudjuk megoldani, illetve amennyiben igény van rá, a Csengerben található TÁMASZPONT szívesen fogadja a szellemi és más fogyatékossgal élő embereket, akik dolgozni szeretnének. Igény szerint az Önkormányzat saját költségén elszállítja és haza is hozza ezeket az embereket.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

Nem tapasztalható hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

A fogyatékkal élő személyek valamennyien családi körben élnek. Az idősek otthona dolgozói a

nyugdíj jogosultak ellátásában házi segítségnyújtás keretében biztosítanak ellátást és segítséget a családoknak. Lehetőség lenne arra, hogy a csengeri fogyatékos nappali ellátó intézetbe felvételt nyerjenek, de egészségi állapotuk ezt nem teszi lehetővé.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

A fogyatékkal élő személyek valamennyien családi körben élnek. Az idősek otthona dolgozói a

nyugdíj jogosultak ellátásában házi segítségnyújtás keretében biztosítanak ellátást és segítséget a családoknak. Lehetőség lenne arra, hogy a csengeri fogyatékos nappali ellátó intézetbe felvételt nyerjenek, de egészségi állapotuk ezt nem teszi lehetővé.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI.29.) Korm. rendelet 6. § - a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképességében súlyosan akadályozott

2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítették, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül. A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzübeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Az egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetőségét az Önkormányzat segíti, minden csengersimai lakos számára biztosít lehetőséget, hogy eljusson a kívánt kezelésre, melyet az önkormányzat kisbuszával old meg. Szinte minden nap igénybe is veszik ezt a szolgáltatást.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat közintézményeinek (iskola, óvoda, konyha) akadálymentesítése nagyjából és részben megoldott. Az orvosi rendelő és védőnői szolgálati helyiség teljes körűen akadálymentesített. Az iskola, óvoda és az idősek napközi otthona fizikailag akadálymentesített. Az IKSZT épület teljes körű akadálymentesítéssel épült.

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A sportolásnak otthont adó tornaterem akadálymentes, a könyvtár az akadálymentes IKSZT épületben található, ahol a közösségi internet hozzáférést is biztosított. A boltok egyike részben és elavultan akadálymentesített. A posta épülete nem akadálymentesített. Az önkormányzat épülete csak részben és elavultan akadálymentesített. Az óvoda és iskola fizikai akadálymentesítése megoldott. Az orvosi rendelő és védőnői szolgálati helyiség teljes körűen akadálymentesített.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Településünkön a munkahelyek, vállalkozások ritka kivételétől eltekintve nem akadálymentesítettek. Főként csak az önkormányzati munkahelyek akadálymentesítettek, de azok sem minden esetben és minden szempontból. Az önkormányzat közintézményeinek (iskola, óvoda, konyha) akadálymentesítése nagyjából és részben megoldott.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A településen lévő járdák és parkok akadálymentesítettsége nem megoldott. A településen a közösségi közlekedést a Volán autóbusz járatai szolgálják, ez a közlekedési forma a fogyatékkal élők számára nem minden esetben elérhető, hiszen kerekesszékesekkel közlekedő fogyatékos személyek nem tudják igénybe venni.

f) fogyatékkal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékkal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A falugondnoki busz alkalmas a fogyatékkal élők szállítására, azt igény szerint biztosítja, fogyatékosok nappali intézménye nem működik a településen.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

A fogyatékossgal élő embereket külön figyelemmel kísérjük és igény szerint segítjük életüket (bevásárlás, gyógyszer kiváltás, kezelésekre való eljuttatás, pénzübeli támogatások).

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Csengersimában a falusi emberek számára számottevő programokat szoktunk tartani, melyre a fogyatékossgal élő embereket is elhívjuk, igény esetén elszállítjuk a program helyszínére és azt követően a hazajutást is biztosítjuk.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Helyi szinten a fogyatékossgal élőket támogatjuk, az önkormányzat segítségével, biztosítjuk az iskolába járást, mivel a településen nem található speciális iskola.

Az akadálymentesítés minden közintézménynél biztosított.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Akadálymentesítés hiánya egyes közintézményekben, és köztereken.	Valamennyi középületek akadálymentesítése, utak, járdák, közterek.
Speciális ellátást, oktatást biztosító intézmények távolsága, az eljutás nehézsége	Az eljutás biztosításának megszervezése/könnyítése az igénybevételének

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen a közvilágítás korszerűtlen, nem energiatakarékos	A településen lévő közvilágítás korszerűsítése
A településen lévő utak, járdák kátyúsak	A település élhetőbbé tétele, utak, járdák korszerűsítésével

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Csengersima községében Református Egyházközség található, az idősök, rászorultak, családok lelki gondozása területen, a fiatalok nevelése terén végez tevékenységet. Az önkormányzat segíti és támogatja a Református Egyházközség ezen területeken végzett munkáját. A Református Egyház bentlakásos idősök otthonát működtet a közeli Csenger városában, ahol több településről oda költözött idős ember él. Az egyházközség az önkormányzattal közös projektben ifjúsági szálláshelyet és környezeti bemutató pontot hoz létre romániai partnerekkel is együttműködve. Az önkormányzat a pályázat keretében tanösvényt hoz létre, amelynek kiindulópontja az ifjúsági szálláshely, egyik megállóhelye pedig a műemlék református Református templom. Az egyházi temető biztosítja a falu számára a köztemetőt is, ahol pályázati támogatásból az önkormányzat épített ravatalozót és urna falat. A temető karbantartásában alkalomszerűen az önkormányzat is részt vesz. A településen a katolikus egyház filiája található. A katolikus egyházközséggel közösen együttműködve a Csengersimáért Közhasznú Egyesület közösségi házat hozott létre a régi kápolna felújításával. Az önkormányzat a leromlott állagú katolikus kápolna helyett egy új kápolnát épített az egyházközségnek ezzel köszönve meg a közösségi ház létrehozásában nyújtott segítséget. A település oktatási és nevelési intézményeiben és idősök otthonában az egyházak segítik az ellátottak lelki gondozását.

A településen működő Csengersimáért Közhasznú Egyesület a fiatalok és fiatalosan mozgók sportolását, a fiatalok szabadidejének hasznos eltöltését, a kerékpározók és túrázók érdekeinek képviseletét, a környezet védelmét támogatja programjaival az önkormányzattal szoros együttműködésben.

A Nagygécért Közhasznú Egyesület Nagygéc településrész múltjának megőrzése és jövőbeni fejlesztésének támogatása céljából lát el feladatokat, minden évben megrendezve a Nagygéci emléknapot amikor a településről elszármazottak találkozni tudnak.

A roma közösség érdekeit a Csengersima Község Roma Önkormányzata látja el.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzat segíti és támogatja a Református Egyházközség ezen területeken végzett munkáját anyagilag és szakmailag is. A képviselő-testület több tagja a Csengersimáért Közhasznú Egyesületen belül is kifejti tevékenységét. A Nagygécért Közhasznú Egyesület tevékenységével sokat tesz a településrész közterületeinek rendezettségének megővéseért. Az önkormányzat mindig támogatja munkájával az egyesület rendezvényeit.

Az egyházközség az önkormányzattal közös projektben ifjúsági szálláshelyet és környezeti bemutató pontot hozott létre romániai partnerekkel is együttműködve. Az önkormányzat a pályázat keretében tanösvényt hozott létre, amelynek kiindulópontja az ifjúsági szálláshely, egyik megállóhelye pedig a műemlék református templom. Az egyházi temető biztosítja a falu számára a köztemetőt is, ahol pályázati támogatásból az

önkormányzat épített ravatalozót és urna falat. A temető karbantartásában alaklomyszerűen az önkormányzat is részt vesz.

Az Összefogás Csengersimáért szociális szövetkezet tagja az önkormányzat és hely biztosításával és a működés feltételeinek biztosításával segíti a szövetkezet munkáját.

A Csengersimáért Közhasznú Egyesület tevékenységeinek helyet biztosít és programjainak lebonyolításában segítséget nyújt az önkormányzat.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Csengersima Község Önkormányzata a Csengeri kistérség területén, a Csengeri járásban a Csengeri Többcélú Kistérségi Társulás tagja, valamint a Csengeri Közös Önkormányzati Hivatal tagja. 3 társulás keretében látja el a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, a házi segítségnyújtás, az étkezés, a nappali ellátás, óvodai ellátás, gyermekjóléti szolgáltatás és családsegítő szolgálat feladatait.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Csengersimában létrejött a Csengersima Község Roma Önkormányzat. A községben magyar állampolgárságú, roma nemzetiségű és román állampolgárságú román nemzetiségű emberek élnek.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

Csengersimán több civil szervezet is fontos szerepet játszik az esélyegyenlőség területén.

A Csengersimáért Közhasznú Egyesület céljai:

- az egyesület céljait elősegítő oktatás, ismeretterjesztés;
- a hátrányos, mozgássérült és halmozottan hátrányos helyzetű társadalmi csoportok támogatása, az esélyegyenlőség érvényre juttatására, ennek érdekében oktatások, személyiségfejlesztő tréningek, munkahelyre történő visszavezetést segítő képzések szervezése;
- a település társadalmi, kulturális, gazdasági, infrastrukturális fejlesztése;
- a falusi turizmus fejlesztése, a település természeti és épített örökségének bemutatása;
- a település sportolni vágyó közönségének a rendszeres sportolás, versenyzés, testedzés, felüdülés biztosítása;
- a diák és szabadidősport kereteinek megteremtése, az egészséges életmód népszerűsítése;
- a település értékeinek felkutatása megőrzése;
- a természeti környezet védelme;
- a nagycsaládosok érdekvédelme, segítése, támogatása;
- az időskorúak gondozása, segítése, érdekvédelme;
- kapcsolatteremtés más szervezetekkel.

A Nagygécért Közhasznú Egyesület céljai:

- Nagygéc község múltjának feltárása és bemutatása
- A település Árpád-kori műemléktemplomának felújítása, karbantartása;

- A nagygyéci Hősök parkjának rendbetétele;
- A nagygyéci Magtár épületének megőrzése, karbantartása;
- Kapcsolatteremtés más szervezetekkel bel-, és külföldön egyaránt.

A Határszél Szociális Gazdasági Szolgáltató és Kereskedelmi Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság céljai:

- a település fejlesztésének és az elért eredmények fenntartásának segítése
- a település intézményeinek és közterületeinek szépítése és javítása,
- a hátrányos helyzetű emberek foglalkoztatásának segítése.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Helyi vállalkozások közül egy jelentősebb a mezőgazdasági termelés területén foglalkoztat (állattenyésztés-szarvasmarha telep), ahol több hátrányos helyzetű, képzetlen személy dolgozik. A kereskedelem területén több kis és egy nagyobb vállalkozás tevékenykedik és foglalkoztat, de elsősorban képzett és egészséges embereket, bár van rá példa, hogy a kereskedelembe mozgásában korlátozott 50 év feletti nőt is alkalmaznak. A Csengerben működő Esély-program fon-profit munkaügyi szolgáltatásokkal igyekszik segíteni a hátrányos helyzetű embereket.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közreműködési szakemberek.

A helyzetelemzés megállapítási szerint a településen a következő problématerületek esetében kell beavatkozásokat tervezni:

Az esélyegyenlőségi programban tervezett beavatkozások megvalósítása érdekében az önkormányzat, minden olyan önkormányzati döntés előkészítésekor, amely az önkormányzat által helyben biztosított szolgáltatások átalakítását vagy fejlesztését célozza, ideértve a fejlesztési vagy beruházási projektek megtervezését is, olyan esélyegyenlőségi hatáselemzést szükséges készítenie, amely alapján tervezhetők az

intézkedések/fejlesztési projekteknek a három kiemelt esélyegyenlőségi célcsoportra gyakorolt konkrét hatásai, és biztosítható azok eredményeihez való hozzáférésük. Az esélyegyenlőségi hatáselemzés elvégzése szükséges feltétele annak, hogy az önkormányzat az esélyegyenlőségi programban kitűzött céljaival és vállalt feladataival összhangban valósítson meg fejlesztéseket, beruházásokat a település területén.

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program akciótervét.

Az esélyegyenlőségi tervet a település helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő-testület elé terjesztik. A képviselő testület dönt a módosítások bevezetéséről. Az esélyegyenlőségi program 5 évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétfévente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Az esélyegyenlőségi program előkészítésébe, áttekintésbe, valamint felülvizsgálatba esélyegyenlőségi szakértőt kell bevonni.

- b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az önkormányzat esélyegyenlőségi programja az Önkormányzat honlapján, www.csengersima.hu közzétételére kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

- c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony képzettség, nehéz elhelyezkedés. Életvezetési problémák	Tanulni és Dolgozni! Élj helyesen és meglesz az eredménye
Gyermekek	Szabadidős programok alacsony száma	Játsz velem!
Idősek	Elmagányosodás az idős emberek problémája	Fogd a kezem!
Nők	A GYES -ről való visszatérés munkaerő piacra növeli a szegénység kialakulásának kockázata.	Anyák munkával a családjáért.
Fogyatékkal élők	Akadálymentesítés hiánya egyes közintézményekben, és köztereken. Speciális ellátást, oktatást biztosító intézmények távolsága, az eljutás nehézsége.	Had jöjjenek be! El akarom érni
<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás</i>	A településen a közvilágítás korszerűtlen, nem energiatakarékos	A településen lévő közvilágítás korszerűsítése
	A településen lévő utak, járdák kátyúsak	A település élhetőbbé tétele, utak, járdák korszerűsítésével

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák emberhez méltó körülmények között akarnak élni

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők szakmát szereznek és dolgoznak.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek életkoruknak megfelelő programokat érhetnek el.

Folyamatosan odafigyelünk az idők elmagányosodásának megakadályozására
Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a személyiségük fejlődéséhez szükséges
tevékenységek elérését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők elérhessék a számukra szükséges
szolgáltatásokat.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
	Az intézkedés sorszáma	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Közvilágítás korszerűsítése a településen	A településen a közvilágítás korszerűtlen, nem energiatakarékos	A településen lévő közvilágítás korszerűsítése	Gazdasági program		Meglévő közvilágítás felmérése, a településen található lámpatestek cseréje energiatakarékos izzókra, költség megtakarítás céljából	Polgármester	2029.11.30.	A cserélt izzók száma Műszaki dokumentáció	Humán: Önkormányzat, kivitelező, AUDAX Pénzügyi: Pályázati forrás Technikai: AUDAX által biztosítva	5 év fenntartási idő Rendszeres karbantartás	Nem releváns
2	Út, járda korszerűsítés	A településen lévő utak, járdák károsodottak	A település elterjedtebb tétel, utak, járdák korszerűsítésével	Gazdasági program		A település utainak és járdáinak állapot felmérése A rossz minőségű utak új útburkolattal való ellátása	Polgármester	2029.11.30.	Új aszfaltozott utak, járdák száma, műszaki dokumentáció, fényképek	Humán: Önkormányzat, kivitelező Technikai: Önkormányzat, kivitelező által biztosítva Pénzügyi: Pályázati forrás	5 év, rendszeres, folyamatos karbantartás	Nem releváns
1. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Élő helyesen és meglesz az eredménye	Társadalmi munka alapú társadalmi normáktól való eltérés javítása.	A település munkálatok társadalmi normáktól való beilleszkedés elősegítése.	Gyermekesély program Közfoglalkoztatási stratégia	Új roma stratégia 2019-2030	- életvezetési tanácsadás - jó gazda , tiszta udvar-rendes ház települési verseny - udvar és utca széplítő csoportok alakítása - oktató tevékenység, felzárkóztató felhívóképzés - visszavezetés a munka világába - jó példákat bemutatni (Roma családok, beilleszkedett családok) - A célcsoport pontos felmérése.	Polgármester	2029.11.30.	- gondozatlan porták számának csökkenése - egy keresős családok számának csökkenése - gyerekek elhelyezkedésének csökkenése	Pénzügyi erőforrás: Önkormányzat költségvetése Humán erőforrás: Idősek otthona dolgozói Közfoglalkoztatottak Technikai erőforrás: Asztalok, székek, helyiség.	Folyamatos, motiváció fenntartása	Nem releváns
2	Tanulni és dolgozni !	A településen élő munkanélküli és álláskereső személyek alacsony iskolai végzettsége.	Az álláskereső, munkanélküli és álláskereső személyek közül iskolai végzettsége.	Közfoglalkoztatási program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-	Nyilvántartás a felnőttképzés keretében. A piaci igények, helyi igények felmérése szakmák	Polgármester	2029.11.30.	Képzendő személyek nyilvántartása. Képzések száma. Képzettséget	Önkormányzat költségvetése. Pályázati és munkaügyi támogatások.	Folyamatos	Nem releváns

			rendelkezzenek hasznosítható szakmával.	2021)	tekintetében. Képző szervezetek feltárása. Képzések megszervezése, feltételek biztosítása.		szervezők száma	Önkormányzati dolgozók, közfoglalkoztatást szervezők.			
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	Játsz velem !	Szabadidős programok alacsony száma a gyerekek számára.	A gyerekek szabad idejének hasznos eltöltésére lehetőségek biztosítása.	Gyerekesély program Közművelődési rendelet	„Legyen jobb a gyermeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	- gyerekek számára szabadidős programok szervezése - közösségi ház fejlesztése - játsszótér kialakítása - sportolási lehetőségek számának növelése	Polgármester, Óvónők, IKSZT vezetők 2029.11.30.	- közösségi programok számának növelése - programokon résztevők számának növelése	Önkormányzati költségvetés Egyesületi költségvetés pályázati források Óvodai dolgozók Általános iskolai pedagógusok IKSZT munkatársai	Folyamatos	Nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Anyák munkával a családot.	A GYES-ről való visszatérés a munkaerőpiacra növeli a szegénység kialakulásának kockázatát.	A nők gyermekvállalása ne vetítse előre a munkanélküliség és a szegénység kockázatát.	Közfoglalkoztatási program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010- 2021)	- gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények szolgáltatás fejlesztése - gyerekek ellátási költségeinek csökkentése a családok számára - bölcsődei férőhelyek bővítése/CSANA szervezése - iskolai, óvodai időn kívüli gyermekfelügyelet szervezése az IKSZT keretén belül	Polgármester, Óvónők 2029.11.30.	Óvodai nyilvántartási idejének növelése Bölcsődei férőhelyszám bővítés Új szolgáltatások száma	Önkormányzat költségvetése, Egyesületek költségvetése, Pályázati források, Óvónők, gondozónők, IKSZT munkatársai	Folyamatos	Nem releváns
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Fogd a Kézem!	Elmagányosodó idősek emberek problémáira közötti	Elmagányosodás megakadályozása. Köröztályok közötti	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024)	Közösségek építése és rendezvények szervezése. Eltérő korosztályú csoportok közös rendezvényeinek szervezése.	Polgármester, ÖNO vezető	2029.11.30.	- bevont idősek száma, - rendszeresen megjelenők száma, - rendezvények száma	Önkormányzat költségvetése IKSZT munkatársai, idősek otthona gondozói, Leikkész	Folyamatos	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége											
1	Had jöjjenek be!	Fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz való hozzáférése nem biztosított teljes körűen.	Esélyegyenlőség intézmények igénybe vételénél, közlekedés segítése.	Országos Fogyatékosügyi Program (2015- 2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió	Még nem akadálymentesített intézmények akadálymentesítése, Közlekedést segítő gépjármű beszerzése.	Polgármester 2029.11.30.	Akadálymentesített épületek száma. Beszerzett gépjármű száma.	Önkormányzat költségvetése, Pályázati források, Körs Hivatal műszaki iroda munkatársai, Polgármester, Intézményvezetők, Közösségi segítő	Folyamatos	Nem releváns	

2	El akarom érni!	Speciális ellátást, oktatást biztosító intézmények látválsága, az eljutás nehézsége	A fogvatékkal élők el tudják érni a számukra szükséges szolgáltatásokat.	Csengersima Község Önkormányzat költségvetése	Országos Fogvatékosügy Program (2015-2025) Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció	- fogvatékkal élők igényeinek felmérése, - fogvatékkal élők számára szolgáltatást nyújtó intézmények felmérése, - az elutasításának biztosításának meg szervezése, - az eljutás terheinek csökkentése, - Családok támogatása - Alapítvány létrehozása - Meglévő intézményben szolgáltatásfejlesztés - kapacitás bővítés	Polgármester 2029.11.30.	- nyilvántartás felvétele, - fogvatékkal élők és családjaik számára információs anyagok készítése, eljuttatása - intézmények fejlesztett szolgáltatásainak száma	Csengersima Község Önkormányzat költségvetése Idősek Otthona munkatársai Családsegítő Szolgálat munkatársai IKSZT munkatársai Oktatási és nevelési intézmények pedagógusai	Folyamatos	Nem releváns
---	-----------------	---	--	---	---	---	--------------------------	--	--	------------	--------------

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálat új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum a munkacsoportok tevékenységét megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készíthető. A Fórum a munkacsoportok által készített beszámolókat az HEP IT megvalósulásáról készített beszámolóba foglalja be. A Fórum az esélyegyenlőséggel foglalkozó munkacsoportok tevékenységéről szükség szerinti módosításra. A Fórum a beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelöl.

A Fórum összetétele:

Tagjai:

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzat képviselői,
- helyi nemzeti önkormányzat képviselői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő feletti települések esetében a területi Kerekasztal képviselői,
- helyi jelek képviselői,
- a település HEP célcsoportjai képviselői, civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP megvalósításában szereplő intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Csengersima város/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Csengersima város/község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Dátum

Aláírás

Csengeri Közös Önkormányzati Hivatal Jegyzője

4765 Csenger, Ady E. u. 14. E-mail: jegyzo.magyar@csenger.hu Telefon: (44) 520-520 Fax: (44) 520-523

Száma: IV/66-12/2024

Előterjesztés

- Csenger Város Önkormányzat Képviselő- Testületéhez -

Tárgy: Az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 1/2023. (I.19.) számú Csengersima Község Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendelet módosításáról.

Előadó: Magyar Ferenc Jegyző

Tisztelt Képviselő- testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) 132. § (4) bekezdés g) pontjaiban, valamint a 134/E. §- ban kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdésének 8a. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a Képviselő- testület a meghatározza a szociálisan rászorultak részére nyújtandó, helyben igényelhető ellátási formákat, a települési támogatás keretében nyújtott ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait. A rendelet- módosítás tervezete a nevelési év kezdési települési támogatás szabályainak rögzítését tartalmazza.

Fenti szabályokra tekintettel a rendelet-módosítás a nevelési év kezdési települési támogatásra vonatkozó szabályokat megállapító szerkezeti egységgel egészíti ki Csengersima Község Önkormányzatának az egyes szociális ellátások helyi szabályairól szóló 1/2023.(I.19.) számú Csengersima Község Önkormányzata Képviselő-testületének rendeletét.

A rendelet-tervezet az előterjesztés mellékleteként csatoltan megküldésre került, javaslom a rendelet- módosítást annak megfelelően elfogadni.

Csengersima, 2024. november 25.

Tisztelettel:

/: Magyar Ferenc sk. :/
Jegyző

CSENGER TÖBBCÉLÚ KISTÉRSÉGI TÁRSULÁS

✉ 4765 Csenger, Ady E. u. 14.
☎ Telefon: (44)520-035 Fax: 520-036

E-mail: csengertkt@gmail.com
Honlap: www.csengertkt.hu

Száma: IX/52 /2024.

ELŐTERJESZTÉS

- Csenger Többcélú Kistérségi Társulás Társulási-Tanácsához -

Tárgy: Csenger Többcélú Kistérségi Társulás társulási megállapodásának, szervezeti és működési szabályzatának módosításáról

Előadó: Magyar Ferenc Jegyző

Tisztelt Társulási – tanács!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 88. § (1) bekezdése értelmében a társulást a helyi önkormányzatok képviselő-testületei írásbeli megállapodással hozzák létre. A megállapodást a polgármester írja alá. A törvény 93. §-a értelmében:

A társulási megállapodás tartalmazza:

1. a társulás nevét, székhelyét;
2. a társulás tagjainak nevét, székhelyét, képviselőjét;
3. a társuláshoz tartozó települések lakosságszámát;
4. a társulás által ellátott feladat- és hatásköröket;
5. a társulás döntéshozó szervét, döntéshozó szervének tagjait megillető szavazatarányt;
6. a döntéshozatalának módját, a minősített döntéshozatal eseteit;
7. a közös fenntartású intézmények megnevezését;
8. a társulás fenntartásával, működtetésével kapcsolatosan az egyes képviselő-testületek pénzügyi hozzájárulásának mértékét, teljesítésének módját;
9. a társulás tagjai által vállalt pénzügyi hozzájárulás nem teljesítése esetén irányadó eljárást (a társulás döntésétől függően a társulás tagjai részéről a pénzforgalmi szolgáltatójuknak adott, a beszédési megbízás teljesítésére vonatkozó hozzájárulását, felhatalmazó nyilatkozatát, amely alapján a társulás beszédési megbízást nyújthat be a pénzforgalmi szolgáltatóhoz);
10. a társulás vagyonát és a vagyonátadás feltételeit, a tulajdonosi jogok és kötelezettségek gyakorlásának rendjét;
11. intézmény közös alapítása esetén az alapítói jogok gyakorlására vonatkozó részletes rendelkezéseket;
12. a társulás általános rendjétől eltérő (nem minden tag részére, vagy a tag által saját intézménye útján más tagok részére történő) feladatellátás módját;
13. a társulás szolgáltatásai igénybevételének a társulás által meghatározott feltételeit;
14. a társulás működéséről évente legalább egy alkalommal történő beszámolás kötelezettségét;
15. a társulás működésének ellenőrzési rendjét;
16. a megállapodás módosításának feltételeit;
17. a társulásból történő kiválás és kizárás feltételeit;
18. a társulás megszűnése esetén a tagok egymással való elszámolásának kötelezettségét, módját;
19. azt, amiben a képviselő-testületek megállapodtak.

Az előterjesztés mellékleteként csatoltan megküldésre kerül a társulási megállapodás tervezete, és a szervezeti és működési szabályzat tervezete. Kérem a Tisztelt Társulási Tanácsot, azokat megvitatni, és elfogadásukról döntést hozni szíveskedjen.

Csenger, 2024. november 25.

Tisztelettel,

**/ : Magyar Ferenc sk.: /
Jegyző**

Száma: IV/66-12/2024

Előterjesztés

– Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testülete–

Tárgy: Csengersima Község Önkormányzata 2025. évi belső ellenőrzési tervének elfogadásáról.

Előadó: Kislőrincz József Polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 119. §-a rendelkezik a helyi önkormányzatok belső kontrollrendszeréről, valamint ezen belül a belső ellenőrzésről.

Az Mötv. szerint a jegyző köteles - a jogszabályok alapján meghatározott - belső kontrollrendszert működtetni, amely biztosítja a helyi önkormányzat rendelkezésére álló források szabályszerű, gazdaságos, hatékony és eredményes felhasználását, valamint köteles gondoskodni - a belső kontrollrendszeren belül - a belső ellenőrzés működtetéséről az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutatók és a nemzetközi belső ellenőrzési standardok figyelembevételével. A helyi önkormányzat belső ellenőrzése keretében gondoskodni kell a felügyelt költségvetési szervek ellenőrzéséről is.

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 (XII. 31.) Kormányrendelet (Bkr.) 31. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően került összeállításra a tárgyévet követő évre vonatkozó éves belső ellenőrzési terv.

Az ellenőrzési munka megtervezéséhez a belsőellenőrzési vezető kockázatelemzés alapján - az államháztartásért felelős miniszter által közzétett módszertani útmutató figyelembevételével - stratégiai ellenőrzési tervet és éves ellenőrzési tervet készít, amelyeket a költségvetési szerv vezetője hagy jóvá.

Fent említett kormányrendelet alapján a helyi önkormányzatra vonatkozó éves belső ellenőrzési tervet a képviselő-testületnek a tárgyévet megelőző év december 31-ig kell jóváhagyni.

A belső ellenőrzési terv az előterjesztés mellékletét képezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a határozati javaslatot szíveskedjenek elfogadni.

Csengersima, 2024. november 25.

Tisztelettel,

/: Magyari Ferenc sk. :/
Jegyző

Határozat-tervezet

**Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testületének
/2024. (.)
Határozata**

- 2025. évi belső ellenőrzési tervének elfogadása -

A Képviselő- testület

Csengersima Község Önkormányzat Képviselő- testülete az önkormányzat 2025. évi belső ellenőrzési tervét a melléklet szerint elfogadja.

Felkéri a jegyzőt, hogy az ellenőrzési tervben foglaltaknak megfelelően az ellenőrzések végrehajtásáról gondoskodjon.

kmf.

/: Kislőrincz József :/
polgármester

/: Magyar Ferenc :/
jegyző

ÉVES BELSŐ ELLENŐRZÉSI TERV

A belső ellenőrzés az önkormányzat céljainak elérése, elősegítése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, fejleszti:

- a szervezetrehatározási és a belső kontroll rendszer hatékonyságát,
- a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak való megfelelést,
- a bevételek, költségek, ráfordítások és várható eredmény tervezését, felhasználását, elszámolását.
- a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást,
- a vagyon megóvását és gyarapítását,
- a stratégiai és operatív döntések meghozatalát,
- etikai elvárások és értékek érvényesülését,
- a hatékony szervezeti teljesítménymenedzsmentet és annak számon kérhetőségét.

A belső ellenőrzési tevékenység megszervezése és végrehajtása jelen éves belső ellenőrzési terv alapján történik.

A 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 29.-32. §-ai szerint előírt éves ellenőrzési tervet a költségvetési szerveknek az alábbi, egységes tartalommal javasolt elkészíteni:

Az éves ellenőrzési terv összeállítása a 2024. évben tett belső ellenőri megbeszélés, ellenőrzés tapasztalata és jogszabályi előírások figyelembevételével készült.

A kockázatelemzés célja azoknak a kedvezőtlen eseményeknek a meghatározása, amelyek az önkormányzat működési, gazdálkodási feltételeit befolyásolják. A kockázati tényezők meghatározásával kijelölésre kerültek az ellenőrzés területei. A kockázatelemzés magyarázatot ad arra, miért volt szükség néhány terület ismételt, esetleg mélyebb vizsgálatára

2025. ÉV

CSENGERSIMA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA ÉS INTÉZMÉNYEI

Ellenőrzési tervet megalapozó elemzés címe, időpontja		Ellenőrzési tervet megalapozó kockázat elemzés címe, időpontja
Folyamatlista		Kockázatelemzési kritérium mátrix
A folyamatok és a belső ellenőrzési fókusz feltérképezése		Folyamatok kockázata és ellenőrzése

ÖSSZEÁLLÍTOTTA: VARGA PÉTER, BELSŐ ELLENŐR (REGISZTRÁCIÓS SZÁMA: 5113491).

2025. ÉVI MUNKATERVBEN TERVEZETT ELLENŐRZÉSEK SZÁMA ÉS A TERVEZETT KAPACITÁS

MEGNEVEZÉS (ELLENŐRZÉSEK)	DB	ELLENŐRI NAP
RENDSZER	-	-
TELJESÍTMÉNY	-	-
IT-RENDSZER	-	-
SZABÁLYSZERŰSÉGI	2	14
PÉNZÜGYI	2	8
ÖSSZESEN:	4	22

2025. ÉVI ELLENŐRZÉSI KAPACITÁS TERVEZÉS

KAPACITÁSIGÉNY:				
2025. ÉVI ELLENŐRZÉSI TERV - BEN SZEREPLŐ ELLENŐRZÉSEK (ELL.NAP)			-	-
SORON KÍVÜLI ELLENŐRZÉS /25%/			22	-
TANÁCSADÓI TEVÉKENYSÉG (EMBERNAP) /10%/			4	-
KÉPZÉS (EMBERNAP) /3%/			2	-
EGYÉB TEVÉKENYSÉG (EM- BERNAP) /2%/			1	-
ÖSSZESEN: (EMBERNAP)			1	-
VÁRHATÓAN RENDELKEZÉS- RE ÁLLÓ KAPACITÁS			1	-
A BELSŐ ELLENŐRZÉSRE VÁR- HATÓAN RENDELKEZÉSRE ÁL- LÓ BELSŐ ELLENŐRI KAPACI- TÁS			30	-
TERVEZETT KÜLSŐ ERŐFOR- RÁS KAPACITÁS			LÉTSZÁM (FŐ)	EMBERNAP
ÖSSZES VÁRHATÓAN REN- DELKEZÉSRE ÁLLÓ KAPACI- TÁS			-	-
			1	30
			1	30

EMBERNAP: A RENDELKEZÉSRE ÁLLÓ MUNKAI DŐ (ELLENŐRZÉS+TANÁCSADÓI TEVÉKENYSÉG+KÉPZÉS+EGYÉB TEVÉKENYSÉG)

EGYÉB TEVÉKENYSÉG: PL. TELJESÍTMÉNYÉRTÉKELÉS, ÉVES JELENTÉS KÉSZÍTÉS, ADMINISZTRATÍV FELADATOK

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők (*)	Az ellenőrzés típusa (**)	Az ellenőrzés ütemezése (***)	Erőforrás szükségletek (****)
1. UTÓLAGOS ELLENŐRZÉS	Cél: 2024. évi belső ellenőrzési megállapítások utólagos ellenőrzése. Tárgy: Jegyzőkönyvek megállapításainak teljesülése. Időszak: 2024. év Módszer: Jegyzőkönyvek kiértékelése, elemzése.	Nem lett végrehajtva a megállapítások realizálása Nem lehetett erőforrás korlátok miatt realizálni Egyéb tényezők	(Utólagos ellenőrzés) Szabályszerűségi ellenőrzés	2025. I. negyedév Jelentés készítés határideje: 2025. április 30.	4 szakértői nap (1 ellenőr)

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők (*)	Az ellenőrzés típusa (**)	Az ellenőrzés ütemezése (***)	Erőforrás szükségletek (****)
--	---	------------------------------------	---------------------------	-------------------------------	-------------------------------

2. SZABÁLYOZOTTSAG ELLENŐRZÉSE	Cél: Annak megállapítása, hogy a kötelező szabályzatok kialakításra kerültek-e, illetve azok aktualizáltsága megfelelő-e. Tárgy: Szabályzatok teljessége, aktualitásuk Időszak: 2025 év. Módszer: Eljárások és rendszerek szabályzatainak elemzése és értékelése.	Nem készítették el a szabályzatokat. A szabályzatok nem aktualizáltak. Nem minden munkafolyamat szabályozott. A munkafolyamatok összehangolása nem szabályozott. A szabályozás hiányában párhuzamos, vagy felesleges munkavégzés történik.	Szabályszerűségi ellenőrzés	2025. II. negyedév Jelentés készítés határideje: 2025. július 31.	12 szakértői nap (1 ellenőr)
-----------------------------------	---	---	-----------------------------	--	------------------------------

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők (*)	Az ellenőrzés típusa (**)	Az ellenőrzés ütemezése (***)	Erőforrások (****)
3. KÉSZPÉNZKEZELÉS	Cél: Annak megállapítása, hogy a házipénztár működése megfelelően szabályozott, a működés során a vonatkozó előírásokat betartják, pénztárrovnacs során a készpénz állomány megléte. Tárgy: A házipénztár működése, pénztárrovnacs. Időszak: 2025. év Módszer: Eljárások és rendszerek szabályzatainak elemzése és értékelése, dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata, közvetlen megfigyelésen alapuló ellenőrzés.	Nem megfelelő irányítás Nincs ellenőrzés Téves kifizetések Dupla kifizetések Késő kifizetések A pénztáros nem megfelelő szakképzettsége A pénztáros nem megfelelő tapasztalata A pénztáros személyével szembeni erkölcsi kifogások	Pénzügyi ellenőrzés	2025. III. negyedév Jelentés készítés határideje: 2025. október 31.	4 szakértői nap (1 ellenőr)

Ellenőrzendő folyamatok és szervezeti egységek	Az ellenőrzésre vonatkozó stratégia (ellenőrzés célja, módszere, tárgya, terjedelme, ellenőrzött időszak)	Azonosított kockázati tényezők (*)	Az ellenőrzés típusa (**)	Az ellenőrzés ütemezése (***)	Erőforrás szükségletek (****)
4. BANKSZÁMLÁK KEZELÉSE	Cél: Annak megállapítása, hogy a számlapénzforgalom megfelelően szabályozott, a működés során a vonatkozó előírásokat betartják. Tárgy: Előirányzat felhasználási és bank-számlák forgalma. Időszak: 2025 évi forgalom mintavétel alapján Módszer: Eljárások és rendszerek szabályzatainak elemzése és értékelése, dokumentumok és nyilvántartások vizsgálata, közvetlen megfigyelésen alapuló ellenőrzés.	Nem megfelelő irányítás Nincs ellenőrzés Téves kifizetések Dupla kifizetések Késő kifizetések	Pénzügyi ellenőrzés	2025. IV. negyedév Jelentés készítés határideje: 2025. december 31.	4 szakértői nap (1 ellenőr)

2025. évre tervezett szabad kapacitás 4 szakértői nap, egy fő belső ellenőrrel ellátva, a fenti belső ellenőrzési tervben foglaltakon felüli soron kívüli céllenőrzésekre.

* Csatolt alátámasztó dokumentumok: az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések, különösen a kockázatelemzés dokumentumai.

** A 370/2011. (XII.31.) kormányrendelet alapján.

*** Az ellenőrzések időtartama és az ellenőrzési jelentések elkészítésének határideje.

**** Az ellenőrzésekhez rendelt becsült ellenőrzési erőforrások: becsült időszükséglet és emberi erőforrás.

2024. október 25.

Jóváhagyta:

Kockázatelemzés

A 2025. évre vonatkozó belső ellenőrzési tervhez.

**Csengersima Község
Önkormányzata és Intézményei**

2024. október 25.

Varga Péter belső ellenőr (reg.szám: 5113491)

KOCKÁZATELEMZÉS AZ 1. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

1. Belső kontrollok értékelése

- 1) Megfelelő és eredményes
- 2) Közepes, néhány hiányossággal, nem megfelelően megvalósított
- 3) Gyenge

Súly: 2

2. Változás / Átszervezés

- 1) Stabil rendszer, kis változások
- 2) Kis változások, de nem rendszeresek vagy jelentősek
- 3) A munkatársak személyét, a szabályozást és a folyamatokat érintő, jelentős változások

Súly: 4

3. A rendszer komplexitása

- 1) Nem komplex
- 2) Közepesen komplex
- 3) Nagyon komplex

Súly: 5

4. Kölcsönhatás más rendszerekkel

- 1) Alacsony mértékű, nem befolyásol más rendszereket
- 2) Közepes mértékű
- 3) Nagymértékű, a rendszer közvetlen kapcsolatban áll más, fontos rendszerekkel

Súly: 5

5. Bevétel/Költségszint

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5

6. Külső szervezetek, illetve partnerek által gyakorolt befolyás

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5

7. Előző ellenőrzés óta eltelt idő

- 1) 1 évnél kevesebb
- 2) 1-2 év
- 3) 2-4 év
- 4) 4-5 év
- 5) 5 évnél több

Súly: 2

8. Vezetőség aggályai a rendszer működését illetően

- 1) Alacsony szintű
- 2) Közepes szintű
- 3) Magas szintű

Súly: 2

9. Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége

- 1) Kicsi
- 2) Közepes
- 3) Nagy

Súly: 3

10. Szabályozottság és szabályosság

- 1) Kicsi
- 2) Közepes
- 3) Jelentős

Súly: 5

11. Munkatársak tapasztalata és képzettsége

- 1) Nagyon tapasztalt és képzett
- 2) Közepesen tapasztalt és képzett
- 3) Kevés vagy semmilyen tapasztalat és képzettség hiánya

Súly: 3

12. Erőforrások rendelkezésre állása

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5

Kockázati tényezők és alkalmazott súlyozás

Sz.	Kockázati tényező	Kockázati tényező terjedelme (1-5)	Alkalmazott Súly (1-10)	Ponthatár
1.	Belső kontrollok értékelése	4	2	8
2.	Változás / átszervezés	3	4	12
3.	A rendszer komplexitása	2	5	10
4.	Kölcsönhatás más rendszerekkel	3	5	15
5.	Bevételszintek /költségszintek	3	5	15
6.	Külső szervezetek/partnerek által gyakorolt befolyás	3	5	15
7.	Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő	2	2	4
8.	Vezetőség aggályai	2	2	4
9.	Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége	1	3	3
10.	Szabályozottság és szabályosság	3	5	15
11.	Munkatársak képzettsége és tapasztalata	2	3	6
12.	Erőforrások rendelkezésre állása	3	5	15
	Súlyszám összesen:	-	46	-
	Kockázatoság szerinti pontszám összege:	-	-	122
	Folyamatok súlyozottsága: közepes	-	122:46	2,65

ellenőrzési prioritás:

0,01-2,49 alacsony

2,50-3,50 közepes

3,51-től magas

KOCKÁZATELEMZÉSI KRITÉRIUM MÁTRIX AZ 1. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

KOCKÁZATI TÉNYEZŐK	CÉLOKRA GYAKOROLT HATÁS		
	MAGAS	KÖZEPES	ALACSONY
Kockázati tényező #1. Az előzetesen feltárt hiányosságokat nem realizálták.		Az előzetesen feltárt, de nem realizált hiányosságok a további jogkövető és zökkenőmentes működést hátráltatják.	

KOCKÁZATELEMZÉS A 2. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

1. Belső kontrollok értékelése

- 1) Megfelelő és eredményes
 - 2) Közepes, néhány hiányossággal, nem megfelelően megvalósított
 - 3) Gyenge
- Súly: 6

2. Változás / Átszervezés

- 1) Stabil rendszer, kis változások
 - 2) Kis változások, de nem rendszerezések vagy jelentősek
 - 3) A munkatársak személyét, a szabályozást és a folyamatokat érintő, jelentős változások
- Súly: 5

3. A rendszer komplexitása

- 1) Nem komplex
 - 2) Közepesen komplex
 - 3) Nagyon komplex
- Súly: 5

4. Kölcsönhatás más rendszerekkel

- 1) Alacsony mértékű, nem befolyásol más rendszereket
 - 2) Közepes mértékű
 - 3) Nagymértékű, a rendszer közvetlen kapcsolatban áll más, fontos rendszerekkel
- Súly: 7

5. Bevétel/Költségszint

- 1) Alacsony
 - 2) Közepes
 - 3) Magas
- Súly: 5

6. Külső szervezetek, illetve partnerek által gyakorolt befolyás

- 1) Alacsony
 - 2) Közepes
 - 3) Magas
- Súly: 5

7. Előző ellenőrzés óta eltelt idő

- 1) 1 évnél kevesebb
 - 2) 1-2 év
 - 3) 2-4 év
 - 4) 4-5 év
 - 5) 5 évnél több
- Súly: 6

8. Vezetőség aggályai a rendszer működését illetően

- 1) Alacsony szintű
 - 2) Közepes szintű
 - 3) Magas szintű
- Súly: 5

9. Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége

- 1) Kicsi
 - 2) Közepes
 - 3) Nagy
- Súly: 3

10. Szabályozottság és szabályosság

- 1) Kicsi
 - 2) Közepes
 - 3) Jelentős
- Súly: 5

11. Munkatársak tapasztalata és képzettsége

- 1) Nagyon tapasztalt és képzett
 - 2) Közepesen tapasztalt és képzett
 - 3) Kevés vagy semmilyen tapasztalat és képzettség hiánya
- Súly: 2

12. Erőforrások rendelkezésre állása

- 1) Alacsony
 - 2) Közepes
 - 3) Magas
- Súly: 5

Kockázati tényezők és alkalmazott súlyozás

Sz.	Kockázati tényező	Kockázati tényező terjedelme (1-5)	Alkalmazott Súly (1-10)	Ponthatár
1.	Belső kontrollok értékelése	3	6	18
2.	Változás / átszervezés	3	5	15
3.	A rendszer komplexitása	3	5	15
4.	Kölcsönhatás más rendszerekkel	3	7	21
5.	Bevételszintek /költség szintek	2	5	10
6.	Külső szervezetek/partnerek által gyakorolt befolyás	3	5	15
7.	Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő	2	6	12
8.	Vezetőség aggályai	2	5	10
9.	Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége	2	3	6
10.	Szabályozottság és szabályosság	3	5	15
11.	Munkatársak képzettsége és tapasztalata	2	2	4
12.	Erőforrások rendelkezésre állása	3	5	15
	Súlyszám összesen:	-	58	-
	Kockázatoság szerinti pontszám összege:	-	-	156
	Folyamatok súlyozottsága: közepes	-	156:58	2,69

ellenőrzési prioritás:

0,01-2,49 alacsony

2,50-3,50 közepes

3,51-től magas

KOCKÁZATELEMZÉSI KRITÉRIUM MÁTRIX A 2. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

KOCKÁZATI TÉNYEZŐK	CÉLOKRA GYAKOROLT HATÁS		
	MAGAS	KÖZEPES	ALACSONY
Kockázati tényező #1. Nem készültek el maradéktalanul a kötelező szabályzatok.		A megfelelő mennyiségű és minőségű munkavégzés eléréséhez szükséges a feladat- és felelősségi körök egyértelmű körülhatárolása, a bizonyos területek megfelelő és részletes szabályozottsága	
Kockázati tényező #2. A szabályzatok nem aktualizáltak.		A jogszabályok változását folyamatosan szükséges átvezetni azon szabályzatokon, melyeket a változás érint.	
Kockázati tényező #3. A szabályozás hiányában párhuzamos vagy felesleges munkavégzés történik.		A megfelelő teljesítmény eléréséhez szükséges a jól szabályozott, folyamatában áttekinthető rendszer.	

KOCKÁZATELEMZÉS A 3. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

1. Belső kontrollok értékelése

- 1) Megfelelő és eredményes
- 2) Közepes, néhány hiányossággal, nem megfelelően megvalósított
- 3) Gyenge

Súly: 5

2. Változás / Átszervezés

- 1) Stabil rendszer, kis változások
- 2) Kis változások, de nem rendszerezések vagy jelentősek
- 3) A munkatársak személyét, a szabályozást és a folyamatokat érintő, jelentős változások

Súly: 4

3. A rendszer komplexitása

- 1) Nem komplex
- 2) Közepesen komplex
- 3) Nagyon komplex

Súly: 4

4. Kölcsönhatás más rendszerekkel

- 1) Alacsony mértékű, nem befolyásol más rendszereket
- 2) Közepes mértékű
- 3) Nagymértékű, a rendszer közvetlen kapcsolatban áll más, fontos rendszerekkel

Súly: 5

5. Bevétel/Költségszint

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5

6. Külső szervezetek, illetve partnerek által gyakorolt befolyás

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5

7. Előző ellenőrzés óta eltelt idő

- 1) 1 évnél kevesebb
- 2) 1-2 év
- 3) 2-4 év
- 4) 4-5 év
- 5) 5 évnél több

Súly: 5

8. Vezetőség aggályai a rendszer működését illetően1) Alacsony szintű

2) Közepes szintű

3) Magas szintű

Súly: 3**9. Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége**

1) Kicsi

2) Közepes

3) Nagy

Súly: 4**10. Szabályozottság és szabályosság**

1) Kicsi

2) Közepes

3) Jelentős

Súly: 5**11. Munkatársak tapasztalata és képzettsége**

1) Nagyon tapasztalt és képzett

2) Közepesen tapasztalt és képzett

3) Kevés vagy semmilyen tapasztalat és képzettség hiánya

Súly: 4**12. Erőforrások rendelkezésre állása**1) Alacsony2) Közepes

3) Magas

Súly: 4**Kockázati tényezők és alkalmazott súlyozás**

Sz.	Kockázati tényező	Kockázati tényező terjedelme (1-5)	Alkalmazott Súly (1-10)	Ponthatár
1.	Belső kontrollok értékelése	4	5	20
2.	Változás / átszervezés	3	4	12
3.	A rendszer komplexitása	3	4	12
4.	Kölcsönhatás más rendszerekkel	4	5	20
5.	Bevételszintek / költség szintek	3	5	15
6.	Külső szervezetek/partnerek által gyakorolt befolyás	3	5	15
7.	Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő	3	5	15
8.	Vezetőség aggályai	2	3	6
9.	Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége	3	4	12
10.	Szabályozottság és szabályosság	3	5	15
11.	Munkatársak képzettsége és tapasztalata	2	4	8
12.	Erőforrások rendelkezésre állása	3	4	12
	Súlyszám összesen:	-	53	-
	Kockázatoság szerinti pontszám összege:	-	-	162
	Folyamatok súlyozottsága: közepes	-	162:53	3,06

ellenőrzési prioritás:

0,01-2,49 alacsony

2,50-3,50 közepes

3,51-től magas

KOCKÁZATELEMZÉSI KRITÉRIUM MÁTRIX A 3. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

KOCKÁZATI TÉNYEZŐK	CÉLOKRA GYAKOROLT HATÁS		
	MAGAS	KÖZEPES	ALACSONY
Kockázati tényező #1. Nem megfelelő irányítás, az ellenőrzés hiánya.		A készpénzkezeléshez tartozó szabályzatok tartalmának betartása és ezek betartásának ellenőrzése az önkormányzat pénzügyi területének működéséi feltétele.	
Kockázati tényező #2. Kifizetések során elkövetett hibák. (téves, dupla vagy késő kifizetések)		A pénzkezelésben elkövetett hibák, a szabálytalanságon túl a gazdálkodásban is zavart okozhatnak.	
Kockázati tényező #3. Pénztáros személyével kapcsolatos kockázatok. (nem megfelelő szakképzettség, tapasztalat, erkölcsi kifogások)		A pénzkezelésben elkövetett hibák, a szabálytalanságon túl a gazdálkodásban is zavart okozhatnak.	

KOCKÁZATELEMZÉS A 4. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

1. Belső kontrollok értékelése

- 1) Megfelelő és eredményes
 - 2) Közepes, néhány hiányossággal, nem megfelelően megvalósított
 - 3) Gyenge
- Súly: 5

2. Változás / Átszervezés

- 1) Stabil rendszer, kis változások
 - 2) Kis változások, de nem rendszerezések vagy jelentősek
 - 3) A munkatársak személyét, a szabályozást és a folyamatokat érintő, jelentős változások
- Súly: 4

3. A rendszer komplexitása

- 1) Nem komplex
- 2) Közepesen komplex
- 3) Nagyon komplex

Súly: 4

4. Kölcsönhatás más rendszerekkel

- 1) Alacsony mértékű, nem befolyásol más rendszereket
- 2) Közepes mértékű
- 3) Nagymértékű, a rendszer közvetlen kapcsolatban áll más, fontos rendszerekkel

Súly: 5

5. Bevétel/Költségszint

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 7

6. Külső szervezetek, illetve partnerek által gyakorolt befolyás

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5

7. Előző ellenőrzés óta eltelt idő

- 1) 1 évnél kevesebb
- 2) 1-2 év
- 3) 2-4 év
- 4) 4-5 év
- 5) 5 évnél több

Súly: 3

8. Vezetőség aggályai a rendszer működését illetően

- 1) Alacsony szintű
- 2) Közepes szintű
- 3) Magas szintű

Súly: 5**9. Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége**

- 1) Kicsi
- 2) Közepes
- 3) Nagy

Súly: 5**10. Szabályozottság és szabályosság**

- 1) Kicsi
- 2) Közepes
- 3) Jelentős

Súly: 5**11. Munkatársak tapasztalata és képzettsége**

- 1) Nagyon tapasztalt és képzett
- 2) Közepesen tapasztalt és képzett
- 3) Kevés vagy semmilyen tapasztalat és képzettség hiánya

Súly: 4**12. Erőforrások rendelkezésre állása**

- 1) Alacsony
- 2) Közepes
- 3) Magas

Súly: 5**Kockázati tényezők és alkalmazott súlyozás**

Sz.	Kockázati tényező	Kockázati tényező terjedelme (1-5)	Alkalmazott Súly (1-10)	Ponthatár
1.	Belső kontrollok értékelése	4	5	20
2.	Változás / átszervezés	3	4	12
3.	A rendszer komplexitása	3	4	12
4.	Kölcsönhatás más rendszerekkel	4	5	20
5.	Bevételszintek / költség szintek	4	7	28
6.	Külső szervezetek/partnerek által gyakorolt befolyás	3	5	15
7.	Legutóbbi ellenőrzés óta eltelt idő	2	3	6
8.	Vezetőség aggályai	3	5	15
9.	Pénzügyi szabálytalanságok valószínűsége	3	5	15
10.	Szabályozottság és szabályosság	4	5	20
11.	Munkatársak képzettsége és tapasztalata	2	4	8
12.	Erőforrások rendelkezésre állása	3	5	15
	Súlyszám összesen:	-	57	-
	Kockázatoság szerinti pontszám összege:	-	-	186
	Folyamatok súlyozottsága: közepes	-	186:57	3,26

ellenőrzési prioritás:

0,01-2,49 alacsony

2,50-3,50 közepes

3,51-től magas

KOCKÁZATELEMZÉSI KRITÉRIUM MÁTRIX A 4. SZÁMÚ ELLENŐRZÉSHEZ

KOCKÁZATI TÉNYEZŐK	CÉLOKRA GYAKOROLT HATÁS		
	MAGAS	KÖZEPES	ALACSONY
Kockázati tényező #1. Nem megfelelő irányítás, az ellenőrzés hiánya.		A pénzkezelési szabályzat, bankszámlakezelésre vonatkozó szabályainak betartása és ezek betartásának ellenőrzése az önkormányzat megfelelő gazdasági működésének feltétele.	
Kockázati tényező #2. Bankszámlakezelés során elkövetett hibák. (téves, dupla vagy késő utalások)		A bankszámla kezelése során elkövetett hibák, a szabálytalanságon túl a gazdálkodásban is zavart okozhatnak.	

Csengersima Község Önkormányzata Képviselő-testülete

4743 Csengersima, Kossuth Lajos utca 62. Tel.: (44) 520-112 Fax: (44) 520-112

Száma: IV/66-12/2024

Előterjesztés

– Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testülete –

Tárgy: Közmeghallgatás időpontjának meghatározása.

Előadó: Kislőrincz József Polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 54. § szerint a képviselő-testület évente legalább egyszer előre meghirdetett közmeghallgatást tart, amelyen a helyi lakosság és a helyben érdekelt szervezetek képviselői a helyi közügyeket érintő kérdéseket és javaslatot tehetnek. Az elhangzott javaslatra, kérdésre a közmeghallgatáson vagy legkésőbb tizenöt napon belül választ kell adni.

A Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 7/2024. (X.15.) önkormányzati rendelet 4. § a közmeghallgatásról az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

(1) A Képviselő-testület évente egy alkalommal, december hónapban közmeghallgatást tart. A közmeghallgatás meghívóját a polgármester a közmeghallgatás tervezett időpontja 5 nappal Csengeri Közös Önkormányzati Hivatal Csengersimai Kirendeltségének hirdetőtábláján, a községi honlapon közzéteszi.

Fentiek alapján kérem a Képviselő-testületet, hogy szíveskedjen döntést hozni a közmeghallgatás időpontjáról.

Csengersima, 2024. november 25.

Tisztelettel,

/: Kislőrincz József sk. :/
Polgármester

Határozat-tervezet

**Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testületének
/2024. (.)
Határozata**

- Közmeghallgatás időpontjának meghatározása -

A Képviselő- testület

Csengersima Község Önkormányzat Képviselő- testülete a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 54. §-ában foglaltak alapján 2024. december napján közmeghallgatást tart.

Felkéri a Polgármester, hogy hirdetményben tájékoztassa a lakosságot a közmeghallgatás időpontjáról.

kmf.

/: Kislőrincz József :/
polgármester

/: Magyarai Ferenc :/
jegyző

Száma: IV/66-12/2024

Előterjesztés

– Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testülete–

Tárgy: Közös Önkormányzati Hivatal alakításáról és fenntartásáról szóló megállapodás elfogadása.

Előadó: Magyar Ferenc Jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) az önkormányzati hivatalok tekintetében stabil struktúra kialakítását tűzte ki célul, amelynek lényege, hogy az általános önkormányzati választásokat követő hatvan napon belül kell a képviselő-testületnek dönteniük – a törvényi keretek között – a hivatali feladatok ellátásról: nevezetesen önálló polgármesteri hivatal létrehozásáról, további működtetéséről, esetleges megszüntetéséről, közös önkormányzati hivatal alakításáról, átalakításáról, esetleges megszüntetéséről. A döntés a teljes önkormányzati ciklusra szól, azaz a cikluson belül változtatni nem lehet.

Az Mötv. 84. § (1) bekezdése szerint „A helyi önkormányzat képviselő-testülete az önkormányzat működésével, valamint a polgármester vagy a jegyző feladat- és hatáskörbe tartozó ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására polgármesteri hivaltalt vagy közös önkormányzati hivaltalt hoz létre. A hivatal közreműködik az önkormányzatok egymás közötti, valamint az állami szervekkel történő együttműködésének összehangolásában.”

Ugyanezen szakasz (4) bekezdése szerint a hivatali működési költségét az állam – az adott évi központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott mértékben, és a hivatal által ellátott feladataikkal arányában – finanszírozza, amelyet a székhelytelepülés, valamint vármegye részére, e célra elkülönített számlájára folyósít.

Az Mötv. 85. § (3) bekezdése szerint „Közös önkormányzati hivatal létrehozásáról vagy megszüntetéséről az érintett települési önkormányzatok képviselő-testületei az általános önkormányzati választások napját követő hatvan napon belül közigazgatási szerződésben állapodnak meg. A megállapodás az általános önkormányzati választásokat követő év január 1-jén lép hatályba.”

A hivatali feladatok ellátásra vonatkozó önkormányzati döntést az Mötv. 146/J. § (2) bekezdése alapján 2024. október 1-jét követő hatvan napon belül kell meghozni (2024. november 30-áig). Ezen időszakban kell megkötni a közös önkormányzati hivatalok létrehozására vonatkozó megállapodásokat (a megállapodások módosítására is ezen időszakban kerülhet sor), azonban a megállapodások (döntések) csak a választásokat követő év január 1-jén lépnek hatályba.

Mellékelten csatoljuk a hatályos Közös Önkormányzati Hivatal alakításáról és fenntartásáról szóló megállapodást.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Csengersima, 2024. november 25.

Tisztelettel,

**/: Magyar Ferenc sk. :/
Jegyző**

Csengersima Község Önkormányzata Képviselő-testülete

4743 Csengersima, Kossuth Lajos utca 62. Tel.: (44) 520-112 Fax: (44) 520-112

Száma: IV/66-12/2024

Előterjesztés

– **Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testülete-**

Tárgy: Csengersima Község Önkormányzat éven belüli hitel kérelmének benyújtása.

Előadó: Kislőrincz József Polgármester

Tisztelt Képviselő-testület!

Tájékoztatom Önöket, hogy az előző évi folyószámla hitelkeret megújítása a likviditás megőrzése szempontjából fontos, kérem, hogy hagyják jóvá a 48 millió forintos nagyságrendű folyószámla hitelkeret megújítását a 2025. évre. Fedezetként, mint a korábbi években is a 4743 Csengersima 0107/16 és a 09/37. hrsz-ú zártkerti gyümölcsös ingatlanok, illetve 4743 Csengersima, Kossuth utca 76. szám alatt található, 136. hrsz-ú belterületi kivett közösségi ház szolgálnak. Kérem, hatalmazzanak fel arra, hogy a folyószámla hitelkeret ügyében Csengersima Község Önkormányzat képviseletében teljeskörűen eljárassak.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendelkezésre álló körülményeket figyelembe véve az önkormányzat működéséhez nélkülözhetetlen ez a pénzösszeg. Ennek függvényében a döntést hozza meg.

Csengersima, 2024. november 25.

Tisztelettel,

**/: Kislőrincz József sk. :/
Polgármester**

Száma: IV/66-12/2024

Előterjesztés

– Csengersima Község Önkormányzat Képviselő-testülete-

Tárgy: A Szervezeti és Működési Szabályzatról szóló 7/2024. (X.15.) Csengersima Község Önkormányzata Képviselő-testületének önkormányzati rendelet módosításáról.

Előadó: Magyar Ferenc Jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 53. §-a értelmében: A képviselő-testület a működésének részletes szabályait a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletében határozza meg. A képviselő-testület a szervezeti és működési szabályzatról szóló rendeletben rendelkezik:

- a) az önkormányzat hivatalos megnevezéséről, székhelyéről;
- b) a képviselő-testület átruházott hatásköreinek felsorolásáról;
- c) a képviselő-testület üléseinek összehívásáról, vezetéséről, tanácskozási rendjéről;
- d) az önkormányzati képviselőkre vonatkozó magatartási szabályokról, az ülés rendjének
- e) fenntartásáról és az annak érdekében hozható intézkedésekről;
- f) a nyilvánosság biztosításáról;
- g) a döntéshozatali eljárásról, a szavazás módjáról;
- h) a rendeletalkotásról és határozathozatalról;
- i) a képviselő-testület ülésének jegyzőkönyvéről;
- j) a közmeghallgatásról;
- k) az önkormányzat szerveiről, azok jogállásáról, feladatairól;
- l) a jegyzőnek a jogszabálysértő döntések, működés jelzésére irányuló kötelezettségéről;
- m) a képviselő-testület bizottságairól.

Jelen rendelet- módosítás az ülés összehívásának rendjére, a meghívó és az írásos előterjesztések megküldésének határidejére vonatkozó rendelkezést módosítja, újraszabályozással.

A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet 106. §-a értelmében:

106. § (1) Újraszabályozni a megváltoztatni kívánt legalacsonyabb szintű szerkezeti egységet kell.

(2) Újraszabályozással kell módosítani

- a) azt a szakaszt, bekezdést, pontot vagy alpontot, amelynek módosítása vált szükségessé, de
- b) szövegcsere módosítása nem lehetséges,
- c) azt a szerkezeti egységet, amelynek terjedelméhez képest nagy terjedelmű módosítása vált
- d) szükségessé, és

e) azt a tovább már nem tagolt szerkezeti egységet, amelynek tagolása vagy szerkezeti egységgel való kiegészítése vált szükségessé.

Az előterjesztés mellékleteként megküldésre került a rendelet-tervezet.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Csengersima, 2024. november 25.

Tisztelettel,

**/: Magyar Ferenc sk. :/
Jegyző**